

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

Tanító- és Óvóképző Kar
NEVELÉSTUDOMÁNYI TANSZÉK

1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. • Telefon: 487-8132 • Fax: 202-3859 • <http://www.tofk.elte.hu>

A BA SZINTŰ ÓVODAPEDAGÓGUS-KÉPZÉS TANTÁRGYI PROGRAMJA

2015

TARTALOM:

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS SZAK ÓRA- VIZSGA- ÉS KREDITTERVE	3
BEVEZETÉS A PSZICHOLÓGIÁBA.....	4
FEJLŐDÉSLÉLEKTAN.....	6
PEDAGÓGUSZICHOLÓGIA.....	9
A JÁTÉK PSZICHOLÓGIÁJÁNAK PEDAGÓGUSZÁRTERÉSI SZERVÉNYE.....I.....	11
JÁTÉK PSZICHOLÓGIÁJÁNAK PEDAGÓGUSZÁRTERÉSI SZERVÉNYE.....II.....	13
A DIFFERENCIÁLÁS PEDAGÓGIAI ÁJÁNAK PEDAGÓGUSZÁRTERÉSI SZERVÉNYE.....P.S.Z.I.C.H.O.LÓG.I.A.....	15
CSOPORTOS PEDAGÓGUSZÁRTERÉSI SZERVÉNYE.....	17
NEVELÉSTÖRTÉNET.....	19
ÓVODAPEDAGÓGIA.....I.....	21
ÓVODAPEDAGÓGIA.....II.....	24
PEDAGÓGIAI TERVEZÉSBEN.....	27
CSALÁDSZOCIOLÓGIÁJÁNAK PEDAGÓGUSZÁRTERÉSI SZERVÉNYE.....	29
ALKALMAZOTT PEDAGÓGIA.....	31
KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK	33
INTERKULTURÁLIS.....N.E.V.E.....	33
GYÓGYPEDAGÓGIAI ALAPISMERETEK.....	35
GYERMEKVÉDELME.....	38
ÖSSZEHASONLÍTÓ PEDAGÓGIA.....	40
KVALITATÍV PEDAGÓGUSZÁRTERÉSI SZERVÉNYE.....	42
„AZ ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET SEGÍTÉSE” SPECIALIZÁCIÓ	44
A KÖZNEVELÉS NYELVÉNEK JÓGI.....K.E.R.E.T.E.I.....	45
SZOCIÁLPOLITIKAI GYERMEKVÉDELME.....	47
CSALÁD ÉS INTÉLMÉNYVÉDELME KAP.C.S.Q.L.A.T.A.....	49
AZ ÁTMENET MÓDSZERTANJÁNAK.....	51
RÉSZKÉPESSÉGFEJLESZTÉS.....	53
AZ ÁTMENET ÉS NYELVANYFELKÉSZÜLT.S.E.....	55
ÓVODAI GYAKORLAT-ISKOLÁV.....	57
A KISGYERMEKKORI NEVELÉS” SPECIALIZÁCIÓ	58
A KÖZNEVELÉS NYELVÉNEK JÓGI.....K.E.R.E.T.E.....	59
SZOCIÁLPOLITIKAI GYERMEKVÉDELME.....	61
CSALÁD ÉS INTÉLMÉNYVÉDELME KAP.C.S.Q.L.A.T.A.....	63
GONDOZÁS ÉS FEJLESZTÉSMÓDRA NEVELÉS.....	65
A KORAI FEJLŐDÉSI ÉS GYAKORLAT.....	67
A BESZÉDFEJLŐDÉS.....S.E.G.....	69
ÓVODAI GYAKORLAT-ISKOLÁV.....	71
„TUDOMÁNY ÉS KUTATÁS” TANTÁRGYCSOPORT	72
BEVEZETÉS A PEDAGÓGUSZÁRTERÉSI SZERVÉNYE.....	73
KVALITATÍV KUTATÁSI.....	75
TUDOMÁNYOS PUBLIKÁCIÓ.....	77

AZ ÓVODAPEDAGÓGUS SZAK ÓRA- VIZSGA- ÉS KREDITTERVE (MINTATANTERV)

2015/2016 tanévtől

P S Z I C H O L Ó G I A heti 14 óra	Kredit Σ 12	I. f é l	II. f é l	III. f é l	IV. f é l	V. f é l	VI. f é l	E L Ő F E L T
KBN06A011 Bevezetés a p	3	2+0 k						-
ÓN06A01 Csoportos ped. gyakorlat	1	0+2 Δ m						-
ÓN06A02 A játékok pszich pedagógiája I.é	2	1 + 2 k						-
ÓN06A031 Fejlesztési leírás	3		2 + 2 k					KBN06A011
ÓN06A041 A játékok pszich pedagógiája II.é	1		0 + 1 gyj					ÓN06A0
ÓN06A05 Pedagógiai ps	2			1 + 1 gyj				ÓN06A0

PEDAGÓGIA heti 13 óra	Kredit Σ 15	I. f é l	II. f é l	III. f é l	IV. f é l	V. f é l	VI. f é l	E L Ő F E L T
KBN06A02 Neveléstörténelem	3	2 + 1 k						-
ÓN06A12 Óvodapedagógia	2		2+0 k					KBN06A02 ÓN06A14 -el párhuzamosan
ÓN06A13 Óvodapedagógia	4			1 + 2 SZ				ÓN06A0 ÓN06A0 ÓN06A1
ÓN06A14 Pedagógiai tevé ség az óvodában	1		0+1 Δ gyj					-
ÓN06A092 A differenciálás és pszichológia	2				0 + 2 gyj			ÓN06A0
ÓN06A10 Családszociológia családpedagógia	2					1+0 gyj		-
ÓN06A112 Alkalmazott ps	1						0 + 1 gyj	ÓN06A3A

BEVEZETÉS A PSZICHOLÓGIÁBA

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n f é l é	E l ő f e l t
B e v e z e t é s	2+0	3	k	K	I.	-

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Alapozza meg a korszerű, tudományos pszichológiai és empatikus szemléletmódot;
- ismeresse az pszichológia -alkalmazási területeit és társismereti igényt;
- készítse fel a pedagógiai munka mint társas elemzésére, hatékonyságának fokozására.

TANANYAG:

- A pszichológia nézőpontjai
- A tanulást megalapozó megismerési folyamatok
 - Érzékszervekkel való kapcsolat
 - Figyelem
 - Emlékezés
 - Képzelet
 - Gondolkodás, gondolkodási műveletek
 - Intelligencia és kreativitás
- A tanulás értelmezése
 - A tanulás mint viselkedésváltozás
 - A tanulás mint kognitív folyamat
 - A tanulás fajtái: érzékszervi tanulás, értelmű tanulás
 - Tanulási stílusok, tanulási stratégiák
- Viselkedésünk mozgatórugói
 - A motiváció
 - Az érzelmeink
 - A teljesítményt befolyásoló tényezők:
- Társas viselkedés alapjai
 - Társas megismerés jelenségei: személyiség
 - Az attitűd fogalma, az attitűdök szerepe a viselkedés összhangjában, a társas viszonyok alakításában
 - A sztereotípiák és az előítéletek.
 - Társas befolyásolás jelenségei: konformitás, tekintélynek.
- A személyiség fogalma, elméleti megközelítések

- Személyiség típusok, személyiség vonások.
- A személyiség pszichológiai megközelítése.
- A személyiség humanisztikus megközelítése.

KÖVETELMÉNYEK:

- A hallgató legyen tisztában a pszichológia
- Ismerje a pszichológia főbb szakterületeit, a szociálpszichológiai alapfogalmakat, elméleti irányzatok kifejezéseket.
- Értse a „hétköznapi pszichológia” és a tudomány
- Legyen tisztában az emberi természet sokfé
- Legyen képes az ismeretek önálló, kritiku
- érzékenységgel, közösségi felelősségérzet
- elfogadására készségszféragradációra való
- Legyen képes természetesen művelni a kulturális és inter

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Atkinson, Rita Loyd – Atkinson, Richard C. – Smith, Edward E. – Bem, Daryl J. (1999): *Pszichológia*. Osiris-Századvég, Bp.
2. B. Lakatos Margit – Serfőző Mónika (2009): *Pszichológia szövegyűjtemény óvodapedagógus hallgatóknak*. Trezor Kiadó, Bp.
3. Bernáth-Révész Zoltán György (2009): *Pszichológia alapjai*. Tértá, Bp. 7) :
4. Forgács József (2009): *A pszichológia története és jelene*. Gondolat, Bp. (kiadása)
5. N. Kollár-Szabó Éva (2009): *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris, Bp.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Barkóczi-Pulihóky J. (2009): *Tanulás és memóriák*. Tankönyvkiadó,
2. Berne, Eric (1997): *Emberi játszmák*. Háttér Kiadó
3. Budai Béla (2009): *Az empátia és a belső lélektan*. EGO School, Bp.
4. Hegedűs T. (2009): *A pszichológia (Fajlódás, fejlődés, nevelés, szocializáció, pedagógusok)*. Aula Kiadó, Bp.
5. Hewstone, Miles et al. (szerk.) (1997): *Szociálpszichológia európai szemszögből*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp.
6. Keményiné Pálffy Bevezetés a pszichológiába (1989) könyvkiadó,
7. Mérey László (2009): *Észlelés, észlelési gondolkodás korlátai és a mesterséges intelligencia*. Tericum, Bp.
8. Pléh Csaba (2009): *A lélektan története*. Osiris, Bp.
9. Sekuler, Robert – Blake, Randolph (2001): *Észlelés*, Osiris, Bp.
10. Smith, Edward Robert – Mackie, Diane Maree (2001): *Szociálpszichológia*. Osiris, Bp.

FEJLŐDÉSLÉLEKTAN

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n f é l e	E l ő f e l t
F e j l ő d é s l	2+2	3	k	K	II.	B e v e z e t p s z i c h o l

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Értelmezze a fejlődés fogalmát, kövesse nyomon az életciklusban az éntegráló fejlődését a különböző életkori fázisokban.
- Ismertesse meg a fejlődést meghatározó biológiai, pszichológiai és szociális tényezőket, valamint az egész életen átívelő fejlődés folyamatát.
- A korszerű pszichológiai tudományok ismeretét felhasználva a gyermekek számára megfelelő pedagógiai attitűdöt alakítsa ki.
- A tantárgy elem oktatása során elsajátított tudást és készségeket alkalmazva a pedagógussá válást segítse.
- Fejlessze a gyermekek iránti empátiát és a szociális kompetenciákat.
- A szemináriumi gyakorlatok szemléltessék, tudatossá tegyék a fejlődéslélektan alkalmazását személyes tapasztalatok szerzésén keresztül.

TANANYAG:

- A fejlődés alapjai
 - A fejlődés értelmezése. A fejlődés alapfogalmai, a fejlődés elmélete a fiziológiai, pszichológiai és szociális elméletek alapján.
- Szocializáció
 - A kultúra szerepe. A szocializáció fogalma, a szocializáció modellek, a szocializáció típusai, a szocializáció hatásai.
- Az élet kezdete
 - Terhesség, magzati fejlődés. Szülés és a szülés utáni élet.
- A csecsemőkori fejlődés
 - A mozgásfejlődés. A felegyenesedés, a helytartás, az érzékelés, és a szociális kapcsolat kialakulása.
- Korai kötődés és szociabilitás kisgyermekkorban
 - A gondozók kapcsolat jellemzői, a kötődés típusai.
- A kisgyermekkorai fejlődés
 - Az éntudat kialakulása. A szocializáció, a kommunikáció, a nyelvfejlődés.
- A nemzeti identitás alakulása, nemzeti kultúra kialakulása
- Kognitív és társas fejlődés óvodáskorban

- Biológiai fejlődés: a mozgás, az érzékelés, a gondolkodás, a nyelvhasználat fejlődése.
- Az óvodáskori érzelmi fejlődés
 - Az érzékelés, a gondolkodás, a nyelvhasználat, a mozgás, a társas kapcsolatok fejlődése.
- Az iskolai átmenet kérdései
 - A tanulás, a gondolkodás, a nyelvhasználat, a mozgás, a társas kapcsolatok fejlődése.
- A kisiskoláskori fejlődés
- Változások a tanulásban

KÖVETELMÉNYEK:

- A hallgatók ismerjék a fejlődés általános sokféleségét. Rendelkezzenek pontos fogalmai szakkifejezéseket, ~~tegyék~~ **tegyék** ~~könyv~~ **könyv** ~~és~~ **és** ~~kr~~ **kr** ~~át~~ **át** ~~zi~~ **zi** ~~ki~~ **ki** ~~fel~~ **fel** ~~dolgozására.~~ **dolgozására.**
- Legyenek jártasak az életkori, nemi és egy
- Értsék a- ffejjlleösdzetsés összefüggéseit.- Alaku érzékenységek, elemzőkészségek.
- Ismerjék áéks etl külníteni a fejlődésben az mindkét jellegzetességet törvényszerűnek, pozitív szemléletére, elfogadására.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. B. Lakatos Margit – S e r f ő z ő M ó n i k : *a Pszichológia Szövegszűke* .
óvodapedagógus hallgatóknak. T r e z o r K i a d ó , B p .
2. B e r n á t h – S o l y m o s i K á t a l i n (szerk.) (1997): *Fejlesztélektan olvasókönyv*.
T e r t i a K i a d ó , B p .
3. Cole, M. A. – Cole, J. S. (1998): *Fejlesztélektan*. Osiris, Bp. 96 – 448.
4. M é r e i – F e r e n c i n é t Á g y a r m e s l é l e k t a n . G o d o l a t K i a d ó , B p
5. N . K o l l á r S z k a t ó a l É i v n a (*Pszichológia pedagógusok*) Osiris,
Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Bettelheim, Bruno (1985): *A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek*. Gondolat Kiadó, Bp.
2. B. Lakatos Margit (szerk., 2001): *Játékszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak*. ELTE Tófk, Bp.
3. Bronson, P. – Marryman, A. (2014): *Amit rosszul tudtunk a gyerekekről*. Kulcslyuk Kiadó, Bp.
4. Einon, Dorothy (1999): *A tanulás kezdetei*. Aquila Könyvkiadó, Bp.
5. Erikson, Erik (2002): *Gyermekkor és társadalom*. Osiris Kiadó, Bp.

6. Feuer Mára: *Gyermekrajzok fejlődéslelektana.* Akadémiai Kiadó, Bp.
7. Gerő Zsuzsanna: *Észlelem, fantázió, gondolkodás óvodáskorban.* Flaccus Kiadó, Bp.
8. Gopnik, Alison – Meltzoff, Andrew N. – Kuhl, Patricia (2001): *Bölcsék a bölcsőben. Hogyan gondolkodnak a kisbabák?* Kossuth Kiadó, Bp.
9. Hegedűs T. Anna: *Pszichológia. (Fejlesztés, nevelés, szocializáció, pedagógusok.)* Aula Kiadó, Bp.
10. Hidas György – Raffai-Völgyi Judit (2002): *Lelki köldökszinór.* Válasz Könyvkiadó, Bp.
11. Kárpáti András: *Képek, formák, figurák: A vizuális nyelv fejlődése a kisgyermekkortól a serdülőkorig.* Dialóg Campus Kiadó, Bp.
12. Kolozsváry Ágnes: *Az óvodapedagógusoknak, tanítóknak.* In: Csendes Krisztina (szerk.): *Kisgyermekek.* Raabe Kiadó, Bp., 1-20. oldal
13. Kósáné Ormai Annamária: *Óvodák. (Kézikönyv.)* Kossuth Kiadó, Bp.
14. Mönks, F. Knaers, Alfons M. P. (2004): *Fejlődéslelektan.* Urbis Könyvkiadó, Bp.
15. Payne, K J. (2013): *Egyszerűbb gyermekkor.* Kulcslyuk Kiadó, Bp.
16. Ranschburg Ferenc: *Élet, harc, agyszív.* Tankönyvkiadó, Bp.
17. Ranschburg János: *A kisiskolások fejlődése: A gyereknevelés hatása a személyiség alakulására.* Raabe Tanári Kézikönyv, Raabe Kiadó, Bp.
18. Ranschburg Sándor: *Szeret, erkölcs, autonómia.* Okker Kiadó, Bp.
19. Vekerdy Tamás: *Kisiskolák (1-2. kötet).* Park Kiadó, Bp.
20. Winnicott, D. W. (2004): *A kapcsolatban bontakozó lélek.* Új Mandátum Könyvkiadó, Bp.
21. Winnicott, Donald W. (2000): *Kisgyermek – család – külvilág.* Animula Kiadó, Bp.

PEDAGÓGIAI PSZICHOLÓGIA

A t a n t á r g y e	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n f é l é	E l ő f e l t
P e d a g ó g i a i p	1+1	2	gyj	K	III.	F e j l ő d é s

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Készítsen fel az óvodáskorú gyermekekkel f
- Pszichológiai tartalmak átad
- Segítse elő az elfogadó, rugalmas, nyitott

TANANYAG:

- A gyermekl
- Az -fe
- Az óvodás
- A társas
- Az óvodáskorú
- Az óvodapedagógus és az óvodás
- A családi

KÖVETELMÉNYEK:

- A hallgató
- Válgjon
- Válgjon

- Legyen képes személynél, önműveltség kultúrális és
Rendelkezzon társadalmi érzékenységgel, k
képességgel, a másság elfogadásának kép
támogató, hátrányosokait elcsúszkásotkőa tpe dmógdós z e r
- Válgjon alkalmassá és nyitottá a gyermeke
folyamatos, toleráns együttműködésre.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Ranschburg *Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban.* Nemzeti
Tankönyvkiadó, Budapest.
2. B. Lakatos Margit és *Pszichológiai Szöveggyűjtemény* (2012)
óvodapedagógus hallgatóknak. Eötvös Kiadó, Budapest.
3. Gerő Zsuz *Érzelm(funkció) gondolkodás óvodáskorba.* Flaccus Kiadó
Budapest.
4. Kolozsváry J u „Mást” gyere, „más” szülő, „más” pedagógus. Okker Kiadó
Budapest.
5. Plattner, Elisabeth (2005): *A nevelés mindennapi művészete.* Futura Könyvek,

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Purves, Libby (2004): *Hogyan ne legyünk tökéletes család?* Gabo Kiadó, Borsod.
2. Vajda Zsuzsa (1994): *Nevelés, pszichológia, kultúra.* Dinasztia Kiadó, Bud
3. W idmer, S al *Dehogyan akarok én lekezdni!* – Együttélés és me
hogyan tanulják meg a gyere? *Egmont Kiadó* Kékk
4. Winnicott, D. V. (2000): *Kisgyermek, család, külvilág.* Animula Kiadó, Budap
5. Vekerdy T a *Kisiskröl (az iskoláról) I. r A kisgyermekkor.* Park Kiadó,
Budapest.

A JÁTÉK PSZICHOLOGIÁJA, PEDAGÓGIÁJA ÉS MÓDSZERTANA I.

Atantár g neve	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á s i	S t á t	Aj á n f é l é	El ő f e l t é
A j á t é p s z i c h o p e d a g ó g m ó d s z e r	1+2	2	k	K	I.	–

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Adjon áttekintést a gyermek játékvilágáról és a hallgatóknak az óvodás gyermekek játékának
- Ismertesse meg a hallgatókkal a játék mi gyermekek játékának fejlődését és motivációs
- Mutassa be a gyermeki játék összefüggéseit a mozgásfejvalamint az értelmi fejlődéssel.
- Segítsen értelmezni a gyermek játékát a alkalmazkodás szempontjából.
- Gazdagítsa a hallgató játékalkotókúrlájá p c s s z e m l é l e t e t .

TANANYAG:

- A játék fogalma és értelmezései. A játék igényei és a játék. Kíváncsiság, felfedező öröme. Játék fejlődése mint a „legközelebbi-figyelem” zónája
- A gyermek értelmi fejlődése és a játékfor explorációs játék, szimbolikus játék és értelmezésében: korai kapcsolat, átmeneti Közeliítés a valósághoz: – Értékesítő magyarázat
- Kapcsolatteremtés és a játék. A felelősség élményhátttere. Wallon az „énfejlődés” gyagyüttjátás szintjei Mérei vizsgálatába fejlődése a játás során.
- Családi játékok, tradíciók, Lszegmedlveesse játékelmény felidézése és a tapasztalatok
- Játék az óvodában: Óvodai nevelés ország környezet: a szociális és fizikai tér. A megteremtés és a folyamatban lévő játék támo
- A gyermek megismerése a játékban. A játás Általános szempontok a gyermekek játékának

KÖVETELMÉNYEK:**A hallgatók**

- ismer 7-7 kévae s gyermek játéktevékenységének játék összefüggéseit, a szabad játék megha

- legyenek képesek helyesen értelmezni a gy
tevékenységek elterő specifikumait;
- gyermekkori játéklényeinek felidézése v
öntörvényűen zajló játékfolyamat értelmezé
- legyenek képesek a gyerekek játékát meg
szempontú elemzésére.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Az Óvodai nevelés .o3632012. gXH.s17.) aKbránpenddeg r a m j a
http://www.umvp.eu/files/MK_12_171.pdf (ut o l s ó l e t ö l t é s :
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99600137.KOR
2. B. Lakatos Margit (2010, szerk.): *Játépszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus
hallgatóknak.* E L T E T Ó K , B p .
3. Einon, D. (1999): *A tanulás kezdetei.* A q u i l a K ö n y v k i a d ó , B p .
4. Mé r e i – F e r e n c n é t Á g y a r m e k l é l e k (a n . M e d i s i n a , B p .
5. Millar, S. (1997): *Játépszichológia.* Maecenas, Bp.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. B . L a k a t o s M a r g i t k i j á t s z i k . 0 M i r 8 t u n i t a n a k , a n é p i j á t é k o k ? I n :
Ó v ó n ö k k i n c s e s t á r a . . M a d a l s z e d e o F a e s a n i K s i a e d z o i k K ö f n t y . v
2. Dolto, F. (2002): *A gyermek és az öröm.* P o n t K i a d ó , B p .
3. S z á v a i I , s z e r k . : J á t é k a z e g é z v i l á g ? F o r d u l ó p o n t K i a d ó , B p .
4. K a r l ó c a i M a k o m a n s s o n y , (h o l a z o l l ? M a g y a r K ö n y v k l u b , B p .
5. K i s s Á r o m a g y a r g y e r m e k j á t é k - g y ű j t e m é n y . H o l n a p K i a d ó , B p .
6. Rodari, G. (2001): *A képzelet grammatikája.* P o n t K i a d ó , B p .
7. Winnicott, D.W. (2000): *Kisgyermek, család, külvilág.* Animula, Bp.
8. www.biztoskezdet.hu/uploads/attachments/gyermekkotet.pdf

JÁTÉK PSZICHOLÓGIÁJA, PEDAGÓGIÁJA ÉS MÓDSZERTANA II.

A t a n t á r g	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n f é l é	E l ő f e l t é t
A j á t é k p s z i c h o l p e d a g ó g i m ó d s z e r t	0+1	1	gyj	K	II.	J á t é k p s z i p e d a g ó g i á m ó d s z e r t a

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- A j á t é k p s z i c h o l ó g i a i é s p e d a g ó g i a i i s m e r
h a l l g a t ó k f e l k é s z ű l é s é t a z ó v o d a i t e e n d ő i k
- A „j á t é k p e d a g ó g i a” i n s p i r á l á s á v a l e r ő s í t s e a
t á m o g a t á s á h o z n é l k ű l ö z h e t e t l e n j á r t a s s á g o k
- K é s z í t s e n f e l a g y e r m e k i t a p a s z t a l a t s z e r
h a n g s ű l y o z ó j á t é k o s t e v é k r e n y é s s é g i r m é n y t í e t r á v s e á z r é

TANANYAG:

- A f o l y a m a t b a n l é v ő j á t é k t á m o g a t á s á n a k m ó
e g y ű t t j á t s z á s , s e g í t é s .
- A j á t é k p e d a g ó g i a m ó d s z e r : g y e r m e k j á t é k o k t a n í t á s a
m o z g á s o s ű g y e s s é g e t k í v á n ó é s a z é r t e l m i
f e l n ő t t t e l , p á r o k b a n é s k i s c s o p o r t b a n . Ö
j á t é k s z a b á l y o k m ó d o s í t á s a .
- K r e a t i v i t á s é s a j á t é k a J á t é k a g i m n a s t i k a c i k ó e s p z
I m i t á c i ó s j á t é k o k , m o z g á s r a , é n e k r e , m e
ö s s z e á l l í t á s a .
- A j á t é k p e d a g ó g i a i d ő s z e r ű k é r d é s e i z ö s A j á t é k
T á m o g a t á s v a g y i r á n y í t á s ? E g y ű t t m ű k ö d é s
j á t é k s z e r n é l k ű l ? J á t é k e g y e d ű l , v a g y e g y ű
- J á t s z ó t é r t e r v e z é s e (r a j z , m a k e t t) . T e r r
j á t s z ó h e l y e k k p e k i d a l g a ó k g í t á s i s z a m p o n t j a i . A g y e
s a j á t o s s á g o k é s a z e g y é n i k é p e s s é g e k t ű k r é
- T á r g y k u l t ű r a é s ű j a j j á t é k k o s z e r A e k j . á t R é e k s i z e r e k e
j á t é k s z e r e j k á t é k k e a s s z s k z ö i z k ö u k s : a f a k o c k a , a l a b d
p e d a g ó g i a i k r i t é r i u m a i . A g y e r m e k i g é n y e i
- A g y e r m e k e k j á t é k á n a k m e g f i g y e l é s e é s e l e n

KÖVETELMÉNYEK:**A h a l l g a t ó k**

- i s m e r j - k é s s e 2 k o r o s z t á l l y j j á t é k m e z ö v i e t k , e n y s é j g á e
e l i n d í t ó l e l k i s z ű k s é g l e t e k e t ;
- i s m e r j Ö v k o d a z n e v e l é s o r s z á g e k r a l a p p n a o k n o z m j
é r t e l m e z z é k a n n a k t a r t a l m á t a z ó v o d a i g y a k

- a gyermekek életkori és egyéniségével átkelhető képességek a szabad játék támogatására;
- legyenek képesek eligazodni klasszikus és témakörében, és kiválasztani az egyes élet

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. B. Méhes: *Az óvónő és az óvodai játék*. Calibra, Bp.
2. Kósné Ormai: *Az óvodai játék*. (KÖRÖS, Bp.)
3. Magyar Beck Anna: *„A játék és a játékosság”*. Alkalmazkodó, Stúdió Bp.
4. Payne, K. J. (2013): *Egyszerűbb gyermekkor*. Kulcslyuk Kiadó, Bp.
5. Pintér Éva: *Játék az óvodában*. In: Porkoláb-Béla-Bátony-Székely Judit – Szaitzné Gröndöcs: *Komplexprevenciós óvodai program*. Trefort Kiadó Bp.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. B. Lakatos Margit (2009): *A gyermekek képzelt társai*. Csimbe, Fúrta és a többi. Óvónők kinn 2009. február. Módszertani kézikönyv. Kft. Bp.
2. Böszörményi Szaniszló: *Az óvodai játék*. AKG Kiadó, Bp.
3. Einon, D. (2004): *Kreatív játéktervezés*. Kiadó, Pécs
4. Falvai Károly: *Ritmikus mozgás – énekes játék óvodásoknak, kisiskolásoknak*. OPI, Bp.
5. Gerő Zsuzsanna: *Észlelés, figyelem, gondolkodás óvodáskorban*. Flaccus Kiadó
6. Göbel Orsolya: *Mozgás a képzelet színyán*. L' Harmattan Kiadó,
7. Polcz Alaine (1999): *Világjáték*. Pont Kiadó, Bp.

A DIFFERENCIÁLÁS PEDAGÓGIÁJA ÉS PSZICHOLÓGIÁJA

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á S t á forma	A j á n l f é l é	E l ő f e l t é
A d i f f e r e n p e d a g ó g i á p s z i c h o l ó	0+2	2	gyj	K	I V . F e j l ő d é s

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Az óvodai inkluzív nevelés szemléletének
- Felkészíteni a hallgatót a pedagógiai, p
megközelítéssel az óvodás gyermekek egyedi
- A hallgató ismerje meg a pedagógiai hatás
egyéni bánásmód alkalmazását.

TANANYAG:

- Az óvoda, mint a társadalmi egyenlőtlenség
gyermek és családjai közötti elvárási különbségek
származása, vallása; gyermekek eltérő kép
született biculturális szocializáció.
- A fogatékosság, a diszabilitás, a fogyatékosság
meghatározása, a definíciók elvi szempontja
- A tanulás, a tanulás, a tanulás, a tanulás, a tanulás
pszichomotoros fejlődésben. Kialakulásuk
pedagógiai megközelítése.
- Multikulturális nevelés.
- Integráció, inklúzió.
- Jogszabályi háttér.
- A pedagógiai megismerés, módszerei.
- A differenciált tervezés.
- A differenciálás lehetőségei, a játékban,
keresztül történő ismeretszerzésben.
- A társas kapcsolatok, a társas kapcsolatok, a társas
kooperatív technikák alkalmazása az óvodában.
- A szociális képességet, a kognitív funkciók
eljárások.
- Az óvodapedagógus segítőkész, a segítőkész, a segítőkész
Az óvodapedagógus kompetenciája az inkluzív

KÖVETELMÉNYEK:

- Legyenek tájékozottak az inkluzív nevelés szerepváltásokról.
- Ismerjék fel az egyéni szükségleteket a nevelés, fejlesztés folyamatát.
- Fogadják el és tudjanak együttműködni a gésa családdal.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Barnáné Likovszák: *Egyéni Műveltség és (a Differenciált fejlesztés alapja és tevékenységeinek segítése.* In: *Új Pedagógiai Szemle*, 5-6. sz. június 17.
2. Gereben Ferenc: *Tanulási és sikeresség (anyanyelvi kompetencia.* In: *Gyógypedagógiai Szemle*
3. Réthy Endre: *Speciális (szűkebb) gyermekek nevelése, oktatása Európában. Az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései.* In: *Magyar Pedagógiai Évfolyam*, 3. sz. 281
4. Ribiczey Norbert: *Környezeti (háttér) és intellektuális fejlődés – Különböző megközelítések a környezet releváns aspektusainak megragadására.* In: *Gyógypedagógiai Szemle XXXVII. évf. 1. sz. 46*
5. Dr. Szőke Anna: *A tehetség felismerésének szintere*
www.nyeomszsz.org/orszavak/pdf/SzokeTehetseg.pdf

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Gósy Mária: *Gyermekei beszédészlelési és beszédmegértési zavarok.* Budapest
2. Józsa Kriszta: *Hátrányos helyzetű óvodások játékos fejlesztése a DIFER Programcsomagban.* In: *Új Pedagógiai Szemle*, 5.sz.
3. Páldi (2004): *Rakosgató! Figyelem, emlékezet- és gondolkodásfejlesztő játéksalád.* DM, Budapest
4. Szombathegyi Nóra – dr. Bakonyi Anna (2008): *Bölcső- és óvoda közös intézményként működtetése.* Biztos Kezdet. 3-26.
5. Torsten Kunz (2008): *Pszichomotoros fejlesztés az óvodában.* Dialóg Campus

CSOPORTOS PEDAGÓGIAI GYAKORLAT I.

A t a n t á r g y e	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l t
C s o p o r t o s p gyakorlat I.	0+2	1	m	K	I.	-

A s z a k m a i g y a k o r l a t r é s z e

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Fejlessze a pedagógiai munka hatékonyságát és készségeket, erősítse a pszichológiai készségeket. Keltsőnlv,elréővlgjén yæt.őni sme
- Segítse a lelylaős zao ci alizációt, fejlessze a felkészségeket és képességeket.
- Csopor t d i n a m i k a i t ö r t é n é s e k é s c é l z o t t g y a g y o r s í t s a a é s h a l l g a t ó k m e r ő n t i z e t a p a m m u n a l k á a i é m p á t i á j á t , t o l e r a n c i á j á t , k o n f l i k t u s k e z e l é s h e l y z e t e k b e n é s v a l ó s é l m é n y e k f e l d o l g o z á s
- Készítsen fel a pályán várható interperszonalis hatékonytkezelé

TANANYAG:

- Csopor t a l k o t á s , c s o p o r t f o l y a m a t o k , c s o p o r t
- Ö n i s m e r e t , é n k é p é s é n i d e á l , a z ö n m e g í t é l é
- B i z a l o m é s ö n b i z a l o m . S i k e r e k é s k u d a r c o k
- M á s o k m e g i s m e r é s é n e k p s z i c h o l ó g i a i s a j á t o s
- A „ m á s s á g ” t o l e r á l á s a
- Ö n é r v é n y e s é g é s é s h a t á r a i
- K o n f l i k t u s k e z e l é s i s t r a t é g i á k
- A z e g y ü t t e s s é g m i n t c s o p o r t o s e r ő
- A t á r s a s h a t é k o n y s á g f o k o z á s a
- P á l y a v á l a s z t á s i m o t í v u m o k . J ö v ő k é p é s e l v á
- A p e d a g ó g u s p á l y á h o z s z ü k s é g e s k é s z s é g e k é
- T a n u l á s i s t í l u s o k é s s t r a t é g i á k

KÖVETELMÉNYEK:

- A h a l l g a t ó k i s m e r k e d j e n e k s a j á t a l a p v e t ő k é p e t p l . s t r e s s z t - f ü l d ö k l é p e z á s é i g ü n n e j l a i l é n l é , é s t a n u l á s i s t r a t é g i á i k r ó l .
- L á s s á k á t , h o g y e z e n f o l a y z a m a g y o k n e k y l é n l i ö m b o g a z d a g í t v a .

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. B á c s k a i J á n o s ~~ismeret~~ (pszichológia): Ma g a z i n K i a d ó B p .
2. Bagdy – Telkes (1989): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. T a n k ö n y v k i a d Bp.
3. R u d a s J á n o s ~~Delfi örökös~~ (Ön)ismereti csoportok: e l m é l e Ú j M a n d á t u m , B p .

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. D é v a i M a r i a ~~Írtszd meg magad~~ Hamin Kft. Bp.

NEVELÉSTÖRTÉNET

A t a n t á r g	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r á s	S t á t	A j á n f é l	E l ő f e l t é
Nevelést	2+1	3	k	K	I.	-

A TANTÁRGY CÉLJA:

- Alapozza meg a hallgatók történeti szemgyakorlatának megismeréséhez,
- ismertesse meg a különböző korokban kialakuló állomásait,
- alakítsa ki és fejlessze a hallgatók érzelmi történeti szempontú megközelítésére, értelmére,
- nyújtson tájékoztatást a neveléstörténet elemzéséről,
- tegye alkalmassá a hallgatókat a nyomtatott értelmezésére.

TANANYAG:

- A kora gyermekkori nevelés a természeti népek
- A középkori gyermekszemlélet és a mindennapi
- A humanizmus és a gyermekszemlélet változásai életére.
- Az intézményes óvodai nevelés neveléstörténeti
- A reformpedagógia fontosabb irányzatai és Steiner és a Waldorfpedagógia és hatása nevelésre.
- A család és a gyermek helyzetének alakulása a modern és a posztmodern korban, „fogyasztói” jelenség.
- A nőnevelés és az óvodai nevelés történeti fejlődése. Bekerédy Amália, Teleki Blanka, Karacs Teréz
- A gyermek helye a házban (gyermekszoba, szobák, változásai a századok óta).

KÖVETELMÉNYEK:

A hallgatók

- ismerjék a kisgyermeknevelés történeti fejlődés folyamatát kronologikusan és praxissal
- ismerjék és alkalmazzák a neveléstörténeti kutatások módszereit
- ismerjék és alkalmazzák a gyermekszemlélet társadalmak berendezkedése és a nevelés viszonyait

- tudják a tárgyhoz kapcsolni az egyes korok
- tudják értelmezni a nevelőmunka pályaspecit

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Hegedűs Judit Csálád, gyermek, társadalomk .)H:EFOP . Letöltmek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf
2. Kelemen EleÁróroda (a magyar társadalom történetében I-I I I . rész . Óvodai , N, 5, 6. é l é s
3. Mé s z á r o s I s t v á n , N é m e t h A B e v e z e t é s a p e d a g ó g i a l e s u k á n s z a z i s k o l á z t a t á s t ö r t é n e t é b e . Osiris, Budapest.
4. P u k á n s z k y B e g y e r m e k k o r t á r t e n e t e l) : M ű K ö z a n y i v k i a d ó , B u d a p e s t
5. P u k á n s z k y B e g y e r m e k k o r t á r t e n e t e l) : M ű K ö z a n y i v k i a d ó , B u d a p e s t

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Bakonyi Anna (1995): *Irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén.* T á r o g a t ó K i a d ó , B u d a p e s t .
2. E n d r - N a g y O r s o l y a (2013): *Középkor és reneszánsz – adalékok egy lehetséges gyermekképi paradigmaváltáshoz*– in: *Gyermeknevelés c. folyóirat I . é v f . l . s z . p 73. ISSN 2063-9 9 4 5 l e t ö l t é s i d e j e : 2 0 1 3 .* http://www.tofk.elte.hu/gyermekneveles/1_szam/Endrody_kozepkor.pdf
3. Mé s z á r o s I s t v á n , N é m e t h A n d r N e v e l é s t ö r t é n e t i P u k á n s z ö v e g g y ű j t e m é n y . Osiris, Budapest.
4. M i k o n y a G y ö C s a l á d i é s c s a l á d i t ö r t é n e t - í r á s . M e s t e r - é s t a n í t v á n y , 7 . 2 2 – 3 5 . L e t ö l t h e t ő : <https://bt.k.ppke.hu/uploads/ark>
5. Pirka Veronika (2010): *Az életreform „megmentés” motívumának megjelenése a 20. század eleji magyar pedagógiai sajtóban, a Népművelés példája alapján. Iskolakultúra, 7-8 . M e l l é k l e t .*

ÓVODAPEDAGÓGIA I.

A t a n t á r g	Kontakt ó r a s z	Kredit	L e z á r á s	S t á t u	A j á n l f é l é	E l ő f e l t
Ó v o d a p e d a	2+0	2	k	K	II.	Nevelés- Pedagógia a z ó v o d p á r h u z a r

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

I s m e r t e s s e m e g a h a l l g a t ó k a t

- a z á l t a l á n o s p e d a g ó g i a é s a g y a k k o r a l t á t s t a n e m p i s r e - l i s m e r t e s s e m e g a h a l l g a t ó k a t
- a z ó v o d a i é s a z i s k o l a i t a n u l á s a z o n o s é s
- a z ó v o d á s é l g e y t e k r o m e i k j e l l e m z ő i h e z é s s a j á t o e l ő s e g í t é s é n e k l e h e t ő s é g e i v e l , e s z k ö z e i v e l
- f o r m á l j a p e d a g ó g i a i s z e m l é l e t ű k e t , k ű l ö n ö é r d e k é n e k é s j á t é k t e v é k e n y s é g é n e k p r i o r i t á
- a z e l m é l e k t ö r l é s t g y a p c s o l ó d á s i p o n t j a i n a k f e
- é r z é k e n y s é g é t .

TANANYAG:

- A k ö z (o k t a t á s i) n e v e l t ö s r i v é n y n e k s z e r a n t v é l t v ö z á d s o ó v o d á r ó l .
- A z ó v o d a h e l y e , s z e r e p e . A z ó v o d a k f e p n k a z ó i ó v o d a i n e v e l t ö s r i v é n y n e k s z e r a n t v é l t v ö z á d s o
- N a p j a i n k ó v o d á z t a t á s á n a k t ö r v é n y i h á t t e r e v i s z o n y r e n d s z e r e .
- A z ó v o d a i n e v e l é s i f o l y a m a t s a j á t o s s á g a i . n e v e l é s b e n . A t g y a k k o r a l t á t s t a n e m p i s r e - l i s m e r t e s s e m e g a h a l l g a t ó k a t
- A z ó v o d a t a n t u a l m á s t á s r t e l m e z é s e é s h e l y e a z ó t a n u l á s m e g k ö z e l í t é s e a r e f o r m p e d a g ó g i á b a n
- A z ó v o d a i t a n u l á s t a r t a l m k o m p l e x v a l a m i n t e a i , a k ű l ö n b ö z ő t e v é k e n y s é g e k b e é s t e v é k e n y s é l e h e t ő s é g e i .
- A z ó v o d a i é l e t t e v é k e n y s é g i f o r m á i , m i n t t á m o g a t ó m ó d s z e r e k . A d i f f e r e n c i á l t t a p a s z
- A z ó v o d a i t a p a s z t a l a t s z e r z é s s z e r v e z e t i e l j á r á s a i , m ó d s z e r t a n i k u l t u r á l t s á g a , a s z g y e r m e k i t e v é k e n y s é g j e l e n t ő s é g e , i n d i r e k t
- A s p o n t á n é s a t a s p z a e s r z v e a z l e a t t s z o e v o z d é a s i o b j e k t í v m e g s z e r v e z é s e é s a n n a k p e d a g ó g i a i k é r d é s e i

- A differenciált személyiségfejlődés elősegítésének módjainak szükségességében; tapasztalatszerzés
- Az iskolába való átmenet pedagógiai kérdései, alternatív programok. Az iskolai tanítás tervezési kérdései.

KÖVETELMÉNYEK:

A hallgató ismerje és értse:

- a pedagógiai alapismereteket és az óvodai nevelés sajátosságait;
- az óvodás gyermekek tapasztalatszerzésével kapcsolatos tevékenységeket;
- a gyermekek egyéni tapasztalatszerzésének feltételeit;
- az óvodai tanulmányi követelményeket, feladatait;
- a gyermekek megismerésének, nevelésének sajátosságait;
- az óvodai nevelés országos alapprogramját, óvodapedagógiai szabványokat.
- A hallgató legyen képes:
- az óvodás gyermekek tapasztalatszerzésének dokumentálására, értelmezésére;
- az óvodai tapasztalatoknak a tananyaghoz való kapcsolódásának értékelésére, a gyermeki játék értelmezésére;
- a minősített programok (legalább három) elvégzésére.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Bakonyi Anna (2013): *Értékkövető gondolatok az óvodai nevelés programjaiban*. A Magyar Óvodai Szövetség kiadványa. Budapest. 34-44. http://nevelstudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelstudomany_2013_4_34-44.pdf (2014. 04. 20.)
2. Einon, Dorothy (1999): *A tanulás kezdetei*. Aquila Könyvtár, 118-124. oldal.
3. Falus Iván (2001): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
4. Kósné (2001): *A mi óvodánk*. OKKER, Budapest. 173-199.
5. Vonatkozó jogszabályok és azok módosításai:
 - * 2012. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.
 - * 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés alapprogramjáról.
 - * 2013. évi C. törvény a nemzeti köznevelésről, az óvodák működőképességének megőrzése és a módosításáról.
 - * 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzeti köznevelésről.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Bakonyi Anna (1995): *Irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén.* T á r o g a t ó K i a d ó , B u d a p e s t . 7
2. Bakonyi – Szabadin Éva (szerk., 1971): *Az óvodai nevelés programja.* Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Hegyi Illdi: *Fejlesztési lépések az óvodáskorban.* Okker Kiadó, Budapest.
4. Porkolábné Dr. Balázsosné Kiss Ágnes (szerk.): *Komplex prevenció óvodai program – Kudarc nélkül az iskolában.* Argumentum Kiadó, Budapest.
5. Skiera, Ehrenhard (1966): *A gyermek alapvető lelki szükségletei és figyelembevételük az iskolában.* In: Gereben Ernő és Zsuzsa (szerk.): *A gyermek lelki szükségletei és a nevelés.* (26. vagy 27. sz. Angyalkék) (évszám nélkül) 2. évf. 2.

ÓVODAPEDAGÓGIA II.

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l t é
Ó v o d a p e d a g	1+2	4	sz	K	III.	J á t é k p s z p e d a g ó g i m ó d s z e r t P e d a g ó g i p s z i c h o l Ó v o d a p e d a

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Alapozza meg a hallgatók elméleti és m...
- kompetenciáját, hogy alkalmassá váljanak
- családi nevelés folytatására, kiegészítésé
- ismeresse a családi és óvodai nevelésről, illetve a
- gyermekek testi, lelki szükségleteihez ig
- továbbá
- ismeresse az óvodai nevelési gyakorlatot
- erősítse a gyermekekre vonatkozóan nyújtott, h
- kommunikáló óvodapedagógusi attitűd kialak
- orientáljon az elméleti ismeretek és az óv

TANANYAG:

- Embereszmény és nevelés, gyermekkép és nev
- Laikus nevelés színtere: a család. Változások
- értékkrend). A családi és az óvodai nevelés
- A professzionális nevelés színtere: az óv
- feladatai, a szocializációs és nevelési módszerek
- Alternativitás az óvodapedagógiában. Az
- elemzése nevelésfilozófiájuk, óvodaképek é
- A nevelés individuális és közösségi szocializációs
- folyamatában.
- A szocializáció és a nevelés hatásrendszere
- óvodapedagógiai sajátosságai. A társas kap
- egyéni bánásmód módszerei az óvodai nevel
- A nemzeti, etnikai hagyományok megjelení
- folyamatban.
- Az esztétikai és az erkölcsi nevelés össz
- forrásai, az esztétikum megjelenése az óv
- Az egészséges életmódról nevelés feladatai,
- óvodai nevelés folyamatában.
- Iskolakészültség, az óvoda az iskola közöt
- A pedagógiai kommunikáció, a pedagógus kap
- A pedagógus szerepének és szerepkonfliktusai

KÖVETELMÉNYEK:

A hallgató ismerje és értse:

- a nevelésselmélet alapfogalmainak, a pedagógiai
- a legjelentősebb hazai és nemzetközi pedagógiai adaptációit;
- a köznevelési rendszert, az óvodai nevelés törvényi vonatkozásait tükrében;
- a nevelési folyamat és a nevelőhatás óvodai feladatait;
- a szocializáció és a személyiség kialakításának csoportszervezésében;
- az egészségmegőrzés kultúrájának és az esztétikai neveléshez kapcsolódó alapvető módszereket;
- a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók nevelésének óvodai lehetőségeit;
- az intézményi átmenet megkönnyítésének pedagógiai
- a mentálhigiéné pedagógusokra vonatkozó koncepciójának szerepét az óvodai nevelésben;
- a pedagógiai kommunikáció hitelességének követelményeit;
- A hallgató legyen képes:
- a szakirodalom feldolgozására, önálló felelős pedagógiai szaknyelv használatára;
- az alapvető nevelési célok megvalósítására az óvodai nevelésben;
- alkalmazni a társas kapcsolatok támogatásának irányuló eljárásokat;
- önmagára is alkalmazni a mentálhigiénia, konzekvenciáit.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Kovács György: *Óvodapedagógia I. kötet*. Debrecen.
2. Korintus Mihály: *Óvodai nevelés*. Képzőművészeti Kiadó, Budapest.
3. Kósáné Ormai Mária: *Óvodai nevelés*. Képzőművészeti Kiadó, Budapest.
4. Podráczky Judit: *Óvodai nevelés és az intézményes nevelés kapcsolatáról*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. <http://mek.oszk.hu/11300/11368/11368.pdf> (2014. 04. 20.)
5. Héttar (2012): *Óvodai nevelés és az intézményes nevelés kapcsolatáról*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. <http://www.kulhoniovodak.hu/images/letoltes/konyvek/hetaranyalma.pdf> (2014. 04. 20.)

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Bakonyi Anna (2008): *Játék – tanulás – érzelem – erkölcs. Pedagógiai koncepciók az óvodai nevelésben*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. http://www.sulinet.hu/tanar/kompetenciatertulek/ovodai_nevelés/dokumentumok/elmelet_alapvetések.pdf (2014. 04. 20.)

2. Burow, Sharon (2010): Az eljöttől kezdve: a csa ~~Miádn~~ ⁿⁱ part pontot összekötsz? A szülőkkel való partnerkapcsolat létrehozása. Kisgyermek, 2-3. sz. 13-15.; 18-22.
3. Jávoriné Kolozsvári ~~Az óvodapedagógus személyisége.~~ In: A pedagógus szerepe a ~~Trkeizhoír~~ ^{Kiadó}, -58. ~~Budapest~~ ^{Budapest}
<http://mek.oszk.hu/08900/08978/08978.pdf> (2014. 04. 20.)
4. Székely I. ~~Napirend, folyóirat~~ ^{Napirend, folyóirat} ~~8~~ ⁸ ~~napirend.~~ Óvodai nevelés kompetenciaterület – elméleti alapvetések. Educatio Kht. 202-210.
http://www.sulinet.hu/tanar/kompetenciateruletek/ovodai_neveles/dokumentumok/elmelet_alapvetesek.pdf (2014. 04. 20.)
5. Vekerdy T. ~~Kisiskola (a gyökér)~~ ^{Kisiskola (a gyökér)}. : rész. A. k ~~Pagke~~ ^{Pagke} ~~Könyvkiadó~~ ^{Könyvkiadó}
Budapest.

PEDAGÓGIAI TERVEZÉS AZ ÓVODÁBAN

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l t
P e d a g ó g i a i ó v o d á b a n	0+1	1	gyj	K	II	-

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- I s m e r t e s s e m e g a h a l l g a t ó k a t a s p o n t á n é s t a p a s z t a l a t s z e r z é s s a j á t o s t a n u l á s m ó d s z e r t
- t e g y e a l k a l m a s s á j e a l z ó l á v e k d e m p e d a g ó g u s m a g t e r v e a z ó v o d á s g y e r m e k é l e t k o r i j e l l e m z ő i h e z é l ő s e g í t é s é r e ;
- o r i e n t á l j o n a p e d a g ó g i a i f o l y a m a t s z é l e s m e g h a t á r o z o t t s á g á n a k f ü g g é s e k e r f e l t r á s z á s z e n ;
- i s m e r t e s s e a z e g y é n i f e j l e s z t é s i t e r v e k k i
- t e g y e k é p e s s é - j a z l ó k o d k p e d a g ó g u s a n r e f l e k t á

TANANYAG:

- A z ó v o d a p e d a g ó g u s t e r v e z ő , s z e r v e z ő , e l ő k é
- A p e d a g ó g i a i m u n k a t e r v e z é s é n e k s z i n t j e i a z
- A z ó v o d a p e d a g ó g u s f e l k é s z ü l é s e , a t e r v e z é n e v e l é s i h a t á s r e n d s z e r m e g t e r v e z é s é b e n .
- A z ó v o d á s g y e r m e k f e j l ő d é s é n e k n y o m o n k ö v e t
- A z ó v o d a i t a n u l á s p s z i c h é s f e l t é t e l e i , m o t i v á c i ó s s t r a t é g i á k .
- A z ó v o d a p e d a g ó g u s s z e m é l y i s é g e é s a g y ó v o d a p e d a g ó g u s e l v á r á s a i .
- A k o m p l e x p e d a g ó g i a i f o l y a m a t é s l e m z é k o n y e s s e r e d m é n y e s s é g é n e k v i z s g á l a t a a p e d a g ó g i a i
- A s z t e n d e r d e k a l a p j á n é r t é k e l h e t ő ó v o d a p e f e j l e s z t ő é r t é k e l é s) .
- F e l k é s z ü l é s a p e d a g ó g u s p o r t f ó l i ó k é s z í t é s

KÖVETELMÉNYEK:

A h a l s l g a t j o e i é s é r t s e :

- a p e d a g ó g i a i t e v é k e n y s é g e t m e g h a t á r o z ó d o k
- a t e r v e z é s h e z s z ü k s é g e s i n f o r m á c i ó k f o r r á s
- a t a n u l á s o p t i m á l i s s t r a t é g i á j á t , a m ó d s
- a z e g y é n i f e j l e s z t é s i á t t e r v e k k i d o l g o z á s á n a
- a t e r v e k u t ó l a g o s f e l ü l v i z s g á l a t á n a k , e l e s z k ö z e i t ;
- a k o m p l e x p e d a g ó g i a i f o l y a m a t e l e m z é s é h e z

- a tapasztalatok, ismeretek és cselekedetek elemzésének szempontjait, az értékelés kritériumait;
- a hallgató legyen képes:
- a tervezés során rendszeres szemléletű megközelítéssel
- komplex módon figyelembe venni a pedagógiai szempontokat a tervezés során;
- a tanulási folyamatát, a tartalom felépítését, a célok, és a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítására; hatékony módszerek, szervezési formák
- az óvodás gyermekek szükségleteinek, igényeinek, érdekeinek tervezésére, szervezésére;
- az óvodai tapasztalatszerzés folyamatának megtervezésére;
- pedagógiai problémák megoldásának leírására;
- tapasztalatainak, ismereteinek maétsi készségeinek elemzésére, értékelésére; valamint levonni a tanításból

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Bárdossy-Dulácsai K. Bertghi ötné Nagy Cs. In: Léa R. Z. A. Er. kritikái gondolkodás fejlesztése – az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei. Tanulási segédlet pedagógusok és pedagógusjelöltek számára a saját élményű tanuláshoz. Pécsi Tudományegyetem, Pécs.
http://pedtamop412b.pte.hu/files/tiny_mce/File/KG1.pdf (2014. 04. 20.)
2. Falus – Kimmál Magdolna (2009): *A portfólió*. Gondolat Kiadói Kör. Neveléstudományi Intézet, Budapest.
3. Hunyady G. Nádgy. ö. Má. Pedagógiai t. (2009. 4C) o: menius Bt., Pécs.
4. Kóssáné V. (2001) *A mi óvodánk*. OKKER, Budapest. 83-108., 200-213.
5. Szivák J. A reflektív (gondolkodás) fejlesztése. Gondolat Kiadói BTK Neveléstudományi Intézet, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Falus Iván (pedagógus) (1988) Falus Iván (szerk.): Didaktika a tanítás tanuláshoz. Nemzeti Tankönyvkiadó.
2. Fisher, Robert (1999): *Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni?* Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
3. Fisher, Robert (1999): *Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni?* Műszaki Kiadó Budapest.
4. Lénárd-Szabó Nóra (Fejlesztő Erőkegység): *Okmód szerinti Kiskönyvtár. Gondolat Kiadó, Budapest.*
5. M. Nádaszi (Adaptivitás az oktatásban.): Comenius Bt., Pécs

CSALÁDSZOCIOLÓGIA, CSALÁDPEDAGÓGIA

A t a n t á r g y e	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á S t á forma	Aj á n f é l	El ő f e l t é
C s a l á d s z o c c s a l á d p e d a	1+0	2	gyj	K	V.

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Ismertesse meg a hallgatókat a családon belüli egyes történeti korszakok, illetve a különbségek
- nyújtson betekintést abba, hogy az egyes struktúrái mi ben különböznek egymástól;
- nyújtson alapvető tudást arról, hogy az utóbbi évtizedekben a családok mindennapi életére milyen hatással van a gazdasági és társadalmi változások;
- formálja a hallgatók alapvető társadalmi vonatkozásában;
- tegye képessé a hallgatókat a gyermek családdal való hatékony együttműködésre;
- ismertesse meg a hagyományos és a modern családok átalakuló szülői szerepeket, a családi nevelés sajátosságait;
- segítsen elő a különböző társadalmi csoportok közötti megértést és a családok közötti együttműködést.

TANANYAG:

- Cs al á d s z o c i o l ó g i a i e l m é l e t e k .
- A c s a l á d , m i n t i n t é z m é n y s z e r e p e a t á r s a d a l m i s z e r e p e
- A c s a l á d r e s n t r e s z k e t r ú ú r a é r t e l m e z é s e .
- A m o d e r n c s a l á d o k t á r s a d a l m i s z e r e p e , f u n k c i ó i s z i n t e k . A c s a l á d , m i n t k i s c s o p o r t .
- A c s a l á d k ö z v e t í t ő s z e r e p e a s z e m é l y a t á r s a d a l m i s z e r e p e
- K ü l ö n b ö z ő c s a l á d i s t r u k t ú r á k a z e g y e s e u r ó p a i c s a l á d a k n a l
- A g y e r e k e k c s a l á d o n b e l ü l i h e l y z e t é n e k , n a p j a i n k i g .
- A m o d e r n e u r ó p a i n u k l e á r i s c s a l á d f u n k c i ó i
- C s a l á d t í p u s o k , c s a l á d t i p o l ó g i á k .
- A z e g y e s c s a l á d i a l r e n d s z e r e k j e l l e m z ő i (a l r e n d s z e r e k k ö z ö t t i m e r e v z m é n y e i e l m o s ó d o t t a r a n y a)
- A c s a l á d o n b e l ü l i k o m m u n i k á c i ó v á l t o z á s a i
- A c s a l á d ú g y n e v e z e t t " v á l s á g j e l e n s é g e i n e k a r á n y a , a c s ö k k e n ő s z ü l e t é s s z á m é s e z e k ö m u n k a n é l k ü á l z i a s s é g g á , g k ö t é s i k e d v c s ö k k e n é s e , a s t b .)

- Alapvető demográfiai ismeretek a magyarországi

KÖVETELMÉNYEK:

- A hallgatók ismerjék a családi nevelés társadalmi
- Ismerjék az egyes kultúrák és társadalmak, s az értékeinek sajátosságait.
- Legyenek képesek a különböző családokkal szembeni jelentőségének átlátására.
- Tudjanak esettanulmányt készíteni egy gyermekről.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Babbie, Earl (1999): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi Kiadó (Terepku-335. tp. 303
2. Boreczky Ágnes: *A szimbolikus család*. Gondolat, Budapest.
3. Hegedűs Judit: *Család és gyermek: társadalom*. <http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf>
4. Shahr, Shulamith (2004): *A negyedik rend* (Nők a közélet periferiáiban) Bp.
5. Somlai Péter: *Szocializáció*. 1997. Kiadó, Bp.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Andorka Rudolf (2001): *Gyermek, család, történelem*. Budapest, Századvég Kiadó
2. Aries, Philippe (1987): *Gyermek, család, halál*. Gondolat Kiadó, Budapest
3. Boreczky Ágnes: *Családoktól és fényképekig*. Budapest, Gondolat Kiadó
4. Dr. Haim Ginott (1997): *Szülők és gyermekek*. Medicina Könyvkiadó, Budapest
5. Educatio 2000. átdolgozott: <http://www.hier.niif.hu/hu>
6. Erikson, Erik H. (2002): *Gyermekkor és társadalom*. Osiris Kiadó, Bp.
7. Gábor Kálmán: *Az ifjúsági társadalmi változás*. Balassi, Szeged
8. Parke, R. D. (2013). *Future families: Diverse forms, rich possibilities*. John Wiley & Sons.

ALKALMAZOTT PEDAGÓGIA

A t a n t á r neve	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á s i	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l t
Alkalmazott p e d a g ó g	0+1	1	gyj	K	VI.	Ó v o d a p e d a g ó g

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- T e g y e k é p e s s é a h a l l g a t ó k a t a z e d d i g t p s z i c h o l ó g i a , m ó d s z e r t a n o k) r e n d s z e r b e t a p a s z t a l a t a i n a k f e l h a s z n á l á s á r a é s k i e g é s
- s e g í t s e e l ő a s z a k i r o d a l o m b a n v a l ó t á j é k o v á l t o z á s a i n a k é s a z a k t u á l i s ó v o d a ü g y i k é r
- i s m e r t e s s e m e g a c s a l á d o k k a l v a l ó e g y ü t t t á r s i n t é z m é k y z o k k a l á s o k k a z a v a l ó s z a k m a i p a
- a l a k í t s o n k i p o z i t í v v i s z o n y t a z ó v o d a p t e v é k e n y s é g e k k e l k a p c s o l a t b a n ;
- j á r u l j o n h o z z á a t á r s a d a l m i é r z é k e n y s é g é ö n r e f l j d x i s z t f s é h e z .

TANANYAG:

- A p e d a g ó g i a i é s p s z i c h o l ó g i a i i s m e r e t e k a l
- a g y e r m e k v é d e l e m a k t u á l i s k é r d é s e i n e k e l e n
- a z ó v o d a p e d a g ó g u s g y e r m e k v é d e l e m b e n b e t ö l t
- m e g o l d á s á n a k g y t a é k s o e r , l a t i m e g k ö z e l í
- a g y e r m e k v é d e l m i j e l z ő r e n d s z e r i t a g o k k a l v
- l e h e t ő s é g e i ,
- a s a j á t o s n e v e l é s i i g é n y ű g y e r m e k e k e s é l y e
- i n k l u z í v n e v e l é s k e r e t e i n b e l ű l ,
- a z ó v o d a é s a c s a l á d e g y ű b t e t m ű t k a ö t d á é s s a é , n e k r e l
- a z ó v o d a m i n t s z e r v e z e t b e l s ő é s k ű l s ő k a p
- a t a r t a l m i s z a b á l y o z á s d o k u m e n t u m a i n a k e l e
- n e m z e t k ö z i e l v á r á s o k a k i s g y e r m e k n e v e l é s ö s s z e h a s o n l í t ó p e d a g ó g i á s i a s z a k m a l k é l b e t n , k
- a z ó v o d a p e d a g ó g u s s z e m é l y i s é g é n e k é s s z e r e k i e m e l t e n a m e n t á l h i g i é n é é s a p á l y a s z s z e m s z ö g é b ő l ,
- a p e d a g ó g u s p á l y a e t i k a i é s m u n k a j o g i k é r d é

KÖVETELMÉNYEK:

- A h a l l g a t ó i s m e r j e m e g a t á r s a d a l m i v á l t e l e m e z n i a h a z a i k ö z o k t a t á s ü g y é s a z ó v o d a
- i s m e r j e a t a r t a l m i s z a b á l y o z á s d o k u m e n t u e l e m e z n i ,

- ismerje a veszélyes helyzetű gyermekek óvodai nevelését
- ismerje az önálló tanulással és / vagy szellemi fejlődésének lehetőségait,
- ismerje és vállallja a pedagógus tevékenységét, normáit
- ismerje meg a pedagógiai érzékenységet, fejlődését, felismerésétől, azok kritikus elemzésén keresztül,
- tudja, hogy kompetenciájából milyen szakmai feladatokat vár el
- ismerje meg a családdal, a bölcsődével, a társintézményekkel, fenntartókkal való kapcsolatrendszerét és feladatait,
- legyen képes a szakszolgálatok felkutatására, a tudatos használatára,
- ismerje az értelmiségi szerep betöltését, a társadalmi szerepét,
- ismerje az önképzés lehetőségeit, innovatív módszereit.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Babusik Ferenc (2003): *Roma gyerekek óvodáztatása. Új Pedagógiai Szemle*, 6. évf. 1. sz. 1-10. o.
2. Hegedűs Judit: *Gyermekek és ifjúság védelme*. In: Ronkoviczné dr. (szerk.): *Hátrányok és stratégiák*. Trezor Kiadó, Bp. 9-18. o.
3. Jávorné Kolozsvár: *Az óvodapedagógus szerepváltozásai* (Trezor 2004): Trezor Kiadó, Bp.
4. Korintus – Mihályi – Mátyásy – Balázs – Tiborné (szerk.): *Gyermekeink gondozása, nevelése*. NCS SZI, Bp. www.ncsz.hu letöltés: honlapról
5. Réthy Endre: *A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában. Az integráció és inklúzió Magyarországon*. Új Pedagógiai Szemle, 3. évf. 1. sz. 1-10. o.
6. Szivák Judit: *Összegzés a óvodai nevelésről*. OKKER, Bp. 1-10. o.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Nagy S. Zoltán: *Az óvodai nevelés helyzete és jövője*. Óvodai nevelés, 9. évf. 1. sz. 1-10. o.
2. Vágó Irén: *Óvodai nevelési rendszer, óvodai nevelés az ezredfordulón*. Új Pedagógiai Szemle, 12. évf. 1. sz. 1-10. o.
3. Villányi György: *Az óvodai nevelés dokumentumok elemzése, az óvodai nevelőmunka megfigyelése és az interjúk tapasztalatai*. Új Pedagógiai Szemle, 12. évf. 1. sz. 1-10. o.
4. Villányi György: *Óvodavezetők kézikönyve*. I. kötet. OKKER, Bp. 1-10. o.
5. Virágné Katona: *Kutatások és átalakítások az óvodai nevelési szakszolgálatok és szakszolgálatok működésében*. Új Pedagógiai Szemle, 6. évf. 1. sz. 1-10. o.

KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK**INTERKULTURÁLIS NEVELÉS**

A t a n t á r g y e	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á s i	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l t
I n t e r k u l t u r	2+1*	5	k	KV	V.	

(* k o n t a k t ó r a n é l k ü l)

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Közvetítsen olyan szemléletet és tudást, csoportok (nemzeti kisebbségek, roma gyermekek) elfogadásá alapelveit, az egyetemes emberi
- tárja fel a társadalmi változások, a közintertkulturalitás alapelveinek szemszögéből jogi hát, szabályozását;
- hangsúlyozza a pedagógus modellnyújtó szerepét különböző kultúrájú gyermekek együttélésében
- elemesse a multikulturalitásban rejlő nevelési gyakorlatát és értékeit
- fejlessze a társadalmi érzékenységet, a nemzeti és nemzeti értékeket

TANANYAG:

- Nemzetközi elvárások a kisgyermeknevelés összehasonlító pedagógiai szemlélet kialakításában
- az óvodapedagógus személyiségének és szerepének csökkentésében, a beilleszkedés és a társadalmi
- a különböző -létesítmények, kulturális megismerést és szerepeket szánva a roma, az elsődleges és másodlagos szocializációja
- a kapcsolatfelvétel, a kapcsolattartás, a különböző kultúrákban;
- a kultúra, a nevelési modell tágulása, a kultúra, a nevelési modell tágulása;
- a szegregáció, az integráció fogalmainak és módszereinek megismerése;
- gyakorlati példák elemzése és az oktatási gyakorlatok lehetőségeinek megismerése, a nemzeti és multikulturális nevelés lehetőségeinek meg

KÖVETELMÉNYEK:

A h a l l g a t ó

- tudja, hogy a különbözőség fogadásá alapelveit

- ismerje a multikulturális nevelésben rejlő lehetőségeket az alkalmazást a legjobban elfogadásértékének nevelésében,
- legyen képes a házaspár áti íferenciált-bánásként és multikulturális nevelésre, az esélyek alkalmazására,
- tudja elemezni az integráció és a szegregáció
- ismerje a különböző káklultúrák l s n d l g é s i é s z o c i a l i z á c i ó j á n a k j e l l e g z e t e s s é g e i t .

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Babusik Ferenc (2003): *Roma gyerekek óvodáztatása. Új Pedagógiai Szemle*, 6.
2. Czachesz Erzsébet (1998): *Multikulturális nevelés. Szöveggyűjtemény tanító és tanár szakos hallgatók számára*. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged
3. Forray R. Katalin – Cs. Czachesz Erzsébet – Lesznyák Márta (2001): *Multikulturális társadalom - interkulturális nevelés*. In: Báthory Zoltán és Falus Iván (szerk.): *Tanulmányok a neveléstudomány köréből*. Osiris Kiadó, Bp. 111 – 125.
4. Kereszty Zsuzsa (2001): *Szemponatok az iskolások multikulturális neveléséhez különös tekintettel a romákra*. In: Szekszárdi Júlia (szerk.): *Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek*. OKI Kiadó – Dinasztika Tankönyvkiadó, Bp. 30 – 49.
5. Vámos Ágnes (2003): *Különleges bánásmódot igénylő csoportok oktatása*. In: Falus Iván (szerk.): *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 447 – 468.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Boreczky Ágnes (1999): *Multikulturális pedagógia - új pedagógia? Új Pedagógiai Szemle*, 4.
2. Geertz, Clifford (2001): *"A bennszülöttek szemszögéből"*. *Az antropológiai megértés természetéről*. In: *Az értelmezés hatalma*. Osiris, Bp. 227 – 245.
3. Heller Ágnes (1997): *Az idegen. Múlt és Jövő Könyvek*
4. Lőrincz László (1999): *Életmódtörténet I – II*. Gimnázium segédkönyv. AKG Kiadó, Bp.
5. Nahalka István – Torgyik Judit (szerk.) (2004): *Megközelítések: a roma gyerekek nevelésének egyes kérdései*. Eötvös József Kiadó, Bp.
6. Torgyik Judit (2004): *Multikulturális társadalom, multikulturális nevelés. Új Pedagógiai Szemle*, 4 – 5.

GYÓGYPEDAGÓGIAI ALAPISMERETEK

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l t é
G y ó g y p e d a g alapismeretek	2	4	k	KV	VI.	Ó v o d a p e d a

(*k o n t a k t ó r a n é l k ü l)

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Gy ó g y p e d a g ó g i a i a l a p i s m e r e t e k é s s z e m l é l e
e l k ö t e l e z e t t s é g é t , t o l e r a n c i a é s e m p á t i a
kapcsolatban;
- o l y a n a t t i t ű a d m ű k l e y t e k a l k á k p i e t s s o é n , t e s z i k a s z ű l
s e g í t ő s z a k e m b e r e k k e l t ö r t é n ő e g y ű t t m ű k ö d é

TANANYAG:

- T ö r v é n y i h á t t é r ;
- Gy ó g y p e d a g ó g i a i f o g a l m a k (P a r a d i g m a v á l t á s
- M e n t á l i s f o g y a t é k o s s á g :
 - e n y h e m e n t á l i s f o g y a t é k o s s á g ;
 - m é r s t é k m e n t á l i s f o g y a t é k o s s á g ;
 - s ú l y o s m e n t á l i s f o g y a t é k o s s á g ;
 - i g e n s ú l y o s m e n t á l i s f o g y a t é k o s s á g .
- A z á l t a l á n o s t a n u l á s i k é p e s s é g e k z a v a r a :
 - k i t a r t á s ;
 - a z i m p u l z i v i t á s ö n k o n t r o l l j a ;
 - t á r s a d a l m i a l k a l m a z k o d ó k é p e s s é g ;
 - a m o z g á s k o n c e n t r á c i ó z a v a r a .
- A s p e c i á l i z a v a r o k : t a n u l á s i
 - o l v a s á s t a n u l á s i z a v a r o k é s d i s z l e x i a ;
 - s z á m o l á s t a n u l á s i z a v a r o k é s d i s z k a l k ű l
 - a n y e l v i k é p e s s é g e k z a v a r a ;
 - a z í r á s t a n u l á s z a v a r a i é s d i s z g r á f i a
- T a n u l á s i n e h é z s é g ;
- T a n u l á s i a k a d á l y o z o t t s á g ;
- T e s t i é s é r z é k s z e r v i f o g y a t é k o s s á g ;
- A u t i z m u s ;
- H i p e r k i n é z i s ;
- É r z e l m i / k a p c s o l a t i / k o m m u n i k á c i ó s z a v a r o k
- A g y e r m e k m e g i s m e r é s é n e k p e d a g ó g i a i m ó d s z e
 - m e g f i g y e l é s ;
 - t e v é k e n y s - é g t e l e m z é s (r a j z , j á t é k , t á r s
 - a n a m n é z i s ;
 - c s a l á d l á t o g a t á s ;
 - e x p l o r á c i ó .

- Kapcsolatfelépítés a szakszolgálatokkal;
- A pedagógiai kompetencia meghatározása; kidolgozása;
- Együttműködés más szakemberekkel és a gyermekkel;
- Korai fejlesztés, fejlesztő programok.

KÖVETELMÉNYEK:

A hallgató ismerje

- és ékőzoktatás és az óvodai / iskolai nevelés;
- a sajátos nevelési igényű gyermekek együttes nevelését;
- a sajátos nevelési igényű óvodás / iskolás sajátos szemléltető és módszerek jellemzőit;
- a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelési / oktatási módszereit;
- az együttnevelés különböző fajtáit, lehetőségeit;
- az inkluzív együttnevelés előfeltételeit, pszichológiai, pedagógiai összefüggéseit;
- a nevelés, a fejlesztés, illetve a 6-12 éves korosztály speciális személyiségformálásának folyamatait, módszereit, sajátos nevelési igényű gyermekek számára, eszközeit, folyamatát.

Legyen képes

- a 3 – 6, illetve a 6 – 12 éves korú gyermekek személyiségfeltételének biztosítására;
- a kompetenciájából a pedagógiai feladatok elvégzésére;
- a sajátos nevelési igényű gyermekek családjával való együttműködésre;
- a szakszolgálatokkal szakmai kapcsolatok kialakítására;
- fogadja el a másságot, rendelkezzen toleranciával;
- rendelkezzen értéktudással, erkölcsi felelősséggel, feladatvállalással.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Adorján – Kamál Enzst A dislexia (2-6 éves) elnevezettség és a dislexia jelensége. Raabe Kiadó, Bp.
2. DSM – IV. Diagnosztikai kritériumok. Animula, Bp., 1997.
3. Gondosné Szabó Beatrix Általános (gyógy)pedagógiai ismeretek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
4. Kolozsváry Ágnes Általános (gyógy)pedagógusoknak, tanítóknak. Raabe Kiadó, Bp.
5. 2012. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről módosításáról.
6. 8/2014. (I. 30.) EMMI rendlete a pedagógusokról szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet módosításáról.
7. Mesterházi Zsuzsa (1998): Összefoglalás a pedagógiai szakszolgálatokról. Bp. 54. o.

8. Metzger Barbara (2005): *Együtt a gyerekekkel*. Raabe Kiadó, Bp.
9. Papp Gabriella (2005): *Tanulásban akadályozott gyerekek integrált oktatása*. Raabe Kiadó, Bp.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Baron-Cohen, Simon – Bolton, Patrick (2000): *Autizmus*. Osiris Kiadó, Bp.
2. Cole, Marlene Anderson. – Cole, Jennifer S. (1998): *Fejlődéslélektan*. Osiris, Bp.
3. Feuer Mára (2000): *Gyermeknevelés és fejlődéslélektan*. Akadémia Kiadó, Bp.
4. Illyés Sándor (2000): *Gyógynevelés és pedagógiai alapismeretek*. ELTE BGGyFK, Bp.
5. Pákozdi né Kende Bránni Katalin (2000): *Az enyhén rékült gyermekek nevelése az óvodában*. Hajdúbosszörmenyi Óvóképző Intézet, Bp.
6. Wender, Paul H. (1997): *A hiperaktív gyermek, serdülő és felnőtt*. Medicina Kiadó, Bp.

GYERMEKVÉDELEM

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n f é l é	E l ő f e l t
G y e r m e k v é d	1+1*	4	gyj	KV	VI.	

(* k o n t a k t ó r a n é l k ü l)

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

I s m e r t e s s e m e g g y e a r m e a k v l é g d a e t l ó e k n a t a l a a p v e t ő f o g a l m a t u d j á k

- a h á t r á n y o s é s v e s z é l y e z t e t e t t g y e r m e k e k k e
- a g y e r m e k v é d e l m i j e l z ő r e n d s z e r r e l v a l ó e g y
- a p e d a g ó g u s k ö t e l e s s e g é i g t e s i é t g n é y s ú j l t e á h s e r t a ő s é g e i t

TANANYAG:

- A h á t r á n y o s é s a v e s z é l y e z t e t e t t h e l y z e t é
- a g y e r m e k v é d e l e m j o g i h á t t e r e ;
- g y e r m e k v é d e l m i j e l z ő r e n d s z e r i t a g o k é s s e g
- a g y e r m e k i j o g o k ;
- a z i s k o l a i g y e r m e k v é d e l m i m u n k a s a j á t o s s á g
- a g y e r m e k b á n t a l m a z á s j e l l e m z ő i , t ü n e t e i , k
- g y e r m e k o t t h o n i n e v e l é s a l a p j a i ;
- a z ö r ö k b e f o g a d á s d i l e m m á i

KÖVETELMÉNYEK:

A h a l l g a t ó i s m e r j e

- a s a j á t o s n e v e l é s i i g é n y ű é s a h á t r á n y o
- n e v e l é s é i n k e u k m a s i p t e , c i a f s e g í t s é g n y ú j t á s f o r m á i t

L e g y e n k é p e s

- f e l t á r n i é s k r i t i k u s a n e l e m e z n i a g y e r m e k v
- ö n á l l ó p e d a g ó g i a i d ö n t é s e k m e g h o z a t a l á r a ,
- a s i k e r e s k o m m u n i k á c i ó r a , a c s a l á d o k k a l
- g y e r m e k v é d e l m i j e l z ő r e n d s z e r i t a g o k k a l v a l
- a s z a k s z o l g á l a t o k k a l a s z a k m a i p a r t n e r s é g
- g y e r m e k c s o p o r t t a l r e v a l ó k a p c s o l a t t e r e m t é s

R e n d e l k e z z e n

- p e d a g ó g i a i é r z é k e n y s é g g e l

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. G á s p á r K á r G y e r m e k v é d e l m i é s J u d o g y e r m e k v é d e l m i k é z i k ö n y v s z ö v J o g Ü z l e t i K i a d ó K f t . , B p .
2. H e g e d ű s J u G y e r m e k - é s J u d o g y e r m e k v é d e l m i . I n : R o n k o v i c s n é F (s e r k .) : H á t r á n y o k é s T r e t s z o a r t é k K i a d ó , B p . 9

3. Herczog Mária: *Gyermekek és felnőttek nagy kézikönyve*. Komplex Bp. Kiadó
4. Veczkó József: *Gyermekek és felnőttek pszichológiai és pedagógiai nézőpontból*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
5. Révész György: *Gyermekek és felnőttek*. Új Mandátum,

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. *A Család, Gyermekek, Ifjúság folyóirat* sz. 1. máj
2. Bagdy Emőke: *Jó személyiségfejlesztő módszerek az iskolában*. Tankönyvkiadó, Bp.
3. Büki Péter: *Speciális gyermekek*. Bp.
4. Kézdi Balázs: *Iskolai mentálhigiéne*. (1998):
5. Veressné Göncz Ágnes: *A gyermekvédelem pedagógiája*. (2002)ecen

ÖSSZEHASONLÍTÓ PEDAGÓGIA

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n f é l é	E l ő f e l t
Ö s s z e h a s o n l í	0+2	4	gyj	KV	V.	

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

Alapozza meg a hallgatók komparatív szemléletelmző képességüket, kritikai készségeiket. A cél megvalósítása érdekében

- ismertesse meg az összehasonlító pedagógia tárgyát az oktatáspolitikai nemzetközi perspektívái
- keltsse fel a hallgatók érdeklődését más oktatási rendszerek iránt;
- fejlessze az éhkaelnygsaétgóékt, tegye képessé őket szempontú megközelítésére, értelmezésére
- nyújtson tájékoztatást az oktatásügy nemzetművelődés és kultúra értékeinek megőrzéséről

TANANYAG:

- Az összehasonlító pedagógia tárgya és módszerei
- Az oktatáspolitikai nemzetközi perspektívái
- Az OECD tevékenysége az oktatás terén;
- Állam- és köznevelési rendszerek
- A pedagógusképzés modelljei az Európai Unióban
- A nevelés és oktatás tendenciái;
- Tankötelezettség;
- Köznevelési rendszerek (Svédország, Finnország, Japán, USA);
- Tantervek, tananyagstruktúrák, a szervezés
- A kisgyermekkorúak nevelése
- Értékelés, osztályozás, a tanulói teljesítés
- Az intézményes nevelés funkcionális modelljei
- A határon túli magyarok oktatása
- Oktatáspolitikai és vallásszabadság.

KÖVETELMÉNYEK:

- A hallgatók 60 órás ismeretanyagát a köznevelési rendszer szervezeti és funkcionális összefüggéseit;
- az oktatásügy nemzetközi fejlődési tendenciáit;
- legyenek képesek a köznevelési áttekintés a hasonló és az eltérő elemek feltárására,

- rendelkezzenek a különböző nemzeti kultúr-
több szempontú megközelítési képességeivel
- legyenek képesek a nevelési politikai problémák
különböző történeti előzmények és összefügg

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Bá b o s i k – K á s r t p w á t n i A n d r e a Összehasonlító pedagógia. 2002
nevelés népszociológiai és pszichológiai aspektusai.
2. Tó t h T e r E u r ó p á k a r t a n a g y B u r ó p a f e l é ? I – II. Új Pedagógiai Szemle, 4–5.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Az oktatás rejtett kincs (1997) A Jacques Delors vezette N
jelentése. Osiris Kiadó, Bp.
2. Forray R. Katalin (1995): Hagyományok és megújulás: Német or Education eset e
3.
3. G o l y á n S z i K á l o g i á s a z (ó v o d a - i s k o l a) á t m e n e t e u r ó p a i t a p a s z t a l a t a i b ó l .
Gyermeknevelés, 2013/1. 106-128.
http://old.tok.elte.hu/gyermeknevelés/1_szám/golyan_ovoda_iskola_atmenet.pdf
4. H a l á s z G á b o r O k t a t á s i r e n d s z e r l B p . :
5. H a l á s z G á b o r S a j á t o s h e v e l é s i g e n y ű g y e r m e k e k o k t a t á s a : e u r ó p a i p o l i t i k á k
és hazai kihívások. Új Pedagógiai Szemle, 2.
6. K i s v a (1 9 9 4) : A j a p á n o k t a t á s i r e n d s z e r s a j á t o s s á g a i . I s k o l a k u l t ú r a , 2 0 .
7. K o v á c s S á n d H a g y o m á n y o s s á g a n d s z e r e k . I n : E u r o h a r m o n i z á
pedagógiában. J P T E , P é c s
8. L u k á c s P é t E u r ó p a i (i s k o l a r e n d s z e r e k . I n : E u r o h a r m o n i z á
Szerkesztette: K o z m a T e d u c a t i o s K i a d ó , B p .
9. M a j z i k L á s z l G a p p b e n (a l t e n g e l) E u r ó p a i i n t e g r á l ó d á s –
amerikanizálódás – a nevelés jövője. Új Pedagógiai Szemle, 5.
10. M o l n á r K a t E u r ó p a i i s k o l a . Ú j P e d a g ó g i a i S z e m l e , 1 1 .
11. V á r i P é t e r P I S A - v i s g á l t . 2 0 0 0 . (M ű k ö z) a k i K ö n y v k i a d ó ,

KVALITATÍV PEDAGÓGIAI KUTATÁSOK

A t a n t á r g y e l e m	Kontakt ó r a s z a m	Kredit	Z á r á k o z t a t á s i f o r m a	S t á t u s z	A j á n d o s f é l é v	E l ő f e l t e t
K v a l i t a t í v k u t a t á s o k	1+2*	5	k	KV	V.	

* (k o n t a k t ó r a n é l k ü l)

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- I s m e r t e s s e m e g a h a l l g a t ó k a t a k u t a t á s a l a p j a r a s a i r ó l
- t e g y e k é p e s s é ő k e t a k u t a t á s r ó l s z ó l ó s z a k d o l g o z a t u k í r á s á b a n .

TANANYAG:

- A p e d a g ó g i a i k u t a t á s t i p p a r t a k a t a p e d a g ó g i a k u t a t á s i s t r a t e g i a k a t
- K u t a t á s i m ó d s z e r e k
- A m e g f i g y e l é s , a k i k é r d e z é s , a d o k u m e n t u m e l e m z é s
- T e s z t e k (p s z i c h o l ó g i a i t e s z t e k ; t u d á s s z i n t m e r l e s z e r e k)
- A z a d a t o k m e n n y i s é g i (k v a n t i t a t í v) e l e m z é s m ó d s z e r e k
- A z e r e d m é n y e k m i n ő s é g i (k v a l i t a t í v) e l e m z é s m ó d s z e r e k
- A z a l a p a d a t o k , a z ö s s z e f ü g g é s e k , a s z á m i t a s o k
- G y a k o r l a t i f e l a d a t o k :
 - T é m a b i b l i o g r á f i a k é s z í t é s e ;
 - p u b l i k á l t p e d a g ó g i a i k u t a t á s o k é r t e l m e z é s e
 - e g y m e g a d o t t t é m a r é s z l e t f e l d o l g o z á s á n a k
 - k u t a t á s i t e r v k é s z í t é s e m e g a d o t t t é m á r a ;
 - k a p o t t a d a t o k e l e m i s z i n t ű , l e í r ó j e l l e m e
 - k ö v e t k e z t e t é s e k á s a m e g f o g á l m a k r ó l
 - s z a b a d o n v á l a s z t o t t t é m á b a n ö n á l l ó (p r ó b

*KÖVETELMÉNYEK:**A h a l l g a t ó k*

- ismerjék a pedagógiai kutatás alapvető kért
- legyenek képesek az iktástechnológiák és a digitális források, szövegek, adatsorok
- tudjanak témabibliográfiát, egy megadott
- valamint egy önálló vizsgálatot lebonyolítani

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Falus Iván (Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Kiadó, Bp.
2. Kósáné Ormai A. Miskolc (1998) A fejlesztési Al
3. Kósáné Ormai A. Miskolc (2000) A fejlesztési Al

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Gölnhöfer Erzsébet (2000) A fejlesztési Al
2. Szabolcs Éva (2003) A fejlesztési Al
3. Szokolosky Katalin (2004) A fejlesztési Al

„AZ ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET SEGÍTÉSE” SPECIALIZÁCIÓ
(25 kredit, összefüggően teljesítendő)

ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET SPEC. 14 óra	Kredit Σ	I. f é l	II. f é l	III. f é l	IV. f é l	V. f é l	VI. f é l	E L Ő F E L T É
ÓNSS06021 A köznevelés jogi kérdése	3	0 + 2 gyj						-
ÓNSS0604 Szociálpolitika gyermekvédelem	3	0 + 2 gyj						-
ÓNSS06071 A család és nevelés kapcsolata	4		0 + 2 m					Ó N S S 0 4
ÓNSS06031 Az átmenet problémái	3			0+2Δ gyj				Ó N S S 0 16
ÓNSS06081 Részképesség	3				0 + 2 gyj			Ó N S S 0 16
ÓNSS04011 Az átmenet és felkészültség	3				0 + 2 gyj			Ó N S S 0 16
ÓNSS0609 Óvodai gyakorlat	6					3 0 ó gyj		Ó N S S 0 4

A KÖZNEVELÉS INTÉZMÉNYEI ÉS JOGI KERETEI

A t a n t á r	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l
A k ö z n e v e l i n t é z m é n y keretei	0+2	3	m	KV	I.	

A TANTÁRGY CÉLJA:

- megismertetni a köznevelési intézmények dokumentumait,
- az intézményes nevelés jogi szabályozását
- megismerni a gyermekjóléti alapellátás dokumentumait, az alapképzétszabványokat
- igazodni a pedagógus jogok, a gyermekjóléti

TANANYAG:

- A magyar köznevelés rendszere. A köznevelés
- A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás
- A bölcsőde, mint intézmény: jogi keretei,
- Az óvoda, mint intézmény: szervezeti és társadalmi
- Az iskola, mint köznevelési intézmény: szervezeti és társadalmi
- A gyermekjóléti alapellátásokról és a gyermekjóléti szolgálatokról
- Az egyenlő bánásmód követelményeinek jogi keretei
- A közalkalmazottak jogai és kötelezettségei.
- A nevelési-művelődési munkában is használt jogi fogalmak

KÖVETELMÉNYEK:

- A hallgatók:
- legyenek képesek eligazodni a nappali ellátásban
- mindennapi munkájuk során tudják alkalmazni a jogi szabályokat,
- ismerjék jogukat, kompetenciahatárait, a jogi szabályozást

KÖTELEZŐ IRODALOM:

- 2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1989. ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól
- Oktatási Jogok Biztosának Hivatala évi jelentése
<http://www.oktbiztos.hu/ugyek/indexugyek.htm>
- Szüdi János (Szerk., 2006) Az oktatás nagy jogi szabályozásai

AJÁNLOTT IRODALOM:

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazók
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=17120.243703
- A Kormány 99/2014. (III. 25.) Korm. rende-
és közalkalmazottak jogállásáról ös z ó h ó k ö
intézményekben történő végrehajtásáról sz
módosításáról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvé
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200001.TV
- Gáspár Károly (munkatörvénykönyv)
Gyermekek, Ifjúság, 2002/1. 29

SZOCIÁLPOLITIKA ÉS GYERMEKVÉDELEM

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
S z o c i á l p o g y e r m e k v é	0+2	3	gyj.	KV.	I.	

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- A h a l l g a t ó k i s m e r k e d j e n e k m e g a z e u r ó p a i g y a k o r l a t i a s p e k t u s a i v a l , a z e g y e s i r á n y z a
- T á j é k o z ó d j a n a k a m o d e r n k o r i s z o c i á l p o l i t i á r a m l a t a i b e f o l y á s o l j á k a m a i g y a k o r l a t o t .
- K a p j a n a k t á j é k o z t a t á s t a j e l e n k o r i t ö r v S z e r e z z e n e k i n f o r m á c i ó k a t a r r ó l , h o g y p e d f o r d u l h a t n a k p r o b l é m á s á t s e k e m p e n e n D i e á j i u k i á t s z a k t e r ü l e t e k s p e c i f i k u m a i t .

TANANYAG:

- A s z o c i á l p o l i t i k a m i n t e l m é l e t é s g y a k o r l a
- A z e u r ó p a i é s a m a g y a r s z o c i á l p o l i t i k a t ö r
- G y e r m e k v é d e l m i r e n d s z e r e k E u r ó p á b a n é s M a g
- A z Ú j M a g y e r m e k v é d e l m i T ö r v é n y f ő b b p a r a m i n d e n n a p o k b a n
- A z á l l a m i g o n d o z o t t g y e r e k e k e t é r i n t ő r e n d
- C s a l á d i p ó t l é k
- G y e r m e k g o n d o z á s i d í j
- G y e r m e k n e v e l é s i t á m o g a t á s
- G y e r m e k g o n d o z á s i s e g é l y
- A n y a s á g i t á m o g a t á s
- A z e g é s z s é g k á d ő s o l l á s h á z o k ö t
- E s e t t a n u l m á n y - o s a j á t e m z é s e s e t t a n u l m á n y k é s z í t e l k é s z í t é s e , b e m u t a t á s a , e l e m z é s e , é r t é k e l

KÖVETELMÉNYEK:

A h a l l g a t ó l e g y e n k é p e s

- t á j é k o z ó d n i a s z o c i á l p o l i t i k a i i n t é z k e d é s v á l t o z á s o k a t .
- L e g y e n t á j é k o z o t t a t e k i n t e t b e n , h o g y h o r r e n d e l e t e k s z ö v e g é t . L e g y e n t i s z t á b a n s a j t á r s t e r ü l e t e k s z a k e m b e r e i n e k m u n k á j á t .

- Tudjon esettanulmányokról, melyek a szociális munka területén relevánsak.
- Ismerje meg a szülőkkel való kapcsolattartás alapelveit.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Cerami, Alfi: Európai Unió: a szociális modelljei, Esély 2009/1.
2. Ferge Zsuzsa: Vágányok és vakvágányok a társadalomban, Bp-183. oldal 12. 153
3. Messing Vera-Molnár Emília: Válaszok a pénztehermentes társadalom megvalósításának kérdéseire, Esély 2009/2.
4. Myles, János: Új szociális társadalom? Esély 2009/3.
5. Szalai Júlia: A szabadságtalanság bővülő értelme, Esély 2010/3.
6. Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai, Budapest, 1997.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Esping-Andersen, Gösta: Ismét a Jó Társadalom, Budapest, 2008/2.
2. Ferge Zsuzsa: Miért szokatlanul nagyok a szociális kiadások, Esély 2008/2.
3. Mózer Péter: Szociálpolitikai jövő időben, Esély 2008/2.
4. Offe, Claus: Szociális és gazdasági rendszerek, Budapest, 2004/6.
5. Orosz Éva: Globális és hazai egészségügy a 21. század elején, Esély 2009/6.
6. Vobruba, Gernot: A globális szociális jog az európai szociális jogban, Budapest, 2004/6.

CSALÁD ÉS INTÉZMÉNYES NEVELÉS KAPCSOLATA

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
C s a l á d é s n e v e l é s k	0+2	4	m		II.	S z o c i á l p g y e r m e k v

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- A h a l l g a t ó k m á s p e d a g ó g i a i , p s z i c h o l ó g i i n f o r m á c i ó i n a k , t u d á s á n a k s z i n t e t i z á l á s a ,
- a h a l l g a t ó k m e g i - i s m e r j e k a t t á s m e n e z t ó g y a d k a o r l a t s z ü k s é g e s ú j , k o r s z e r ű k a p é v o l l a t t a r t á s i f o
- A h a l l g a t ó k e l ő í t é l e t e i n e k o l d á s a , p e d a g ó s z ü l ő k k e l v a l ó k ö z ö s m u n k á r a .
- Ú j , k r e a t í v m ó d s z e r e k , l e h e t ő s é g e k b e m u t a ó v o d á k , i s k o l á k s z ü f ő k m á i n a k l ő e k a p a s á b a t t a

TANANYAG:

- S z o c i a l i z á c i ó s i n t é z m é n y r e n d s z e r e k :
- C s a l á d i s z o c i a l i z á c i ó f o g a l m a
- C s a l á d b e l s ő k a p c s o l a t r e n d s z e r e :
- A c s a l á d s z o c i a l i z á c i ó s f u n k c i ó i
- C s a l á d i é s i n t é z m é n y i s z o c i a l i z á c i ó k a p c s o
- A s z o c i a l i z á c i ó s f o l y a m a t o k m e c h a n i z m u s a i
- S z ü l ő i f u n k c i ó k , s z ü l ő i j o g o k , a c s a l á d i r
- A n a m n é z i s , c s a l á d l á t o g a t á s , k ö r n y e z e t t a n u l
- S z ü l ő i b e v o n á s f o g a l m a , a c s a l á d é s a s z ü l
- A p e d a g ó g u s m u t n é k r á i j m á t t é z m e g n i y t e ő k h s á z t e r e p e , s z a f e l h a s z n á l á s u k .
- S p e c i á l i s n e v e l é s i s z ü k s é g l e t ű g y i s k o l a m e k e k , á t m e n e t k é r d é s e i
- A k ü l ö n b ö z ő s z o c i o k u l - i t s ú k a l l á s á t c m a n l á t d o r k e l é s p r a
- C s a l á d i é s m e k v é d e l m i p i r s o k b o l é a m á k k ö z a z t t o i v o á d t a m e n e t

KÖVETELMÉNYEK:

- A h a l l g a t ó i - i s m e r j e k a t t á s m e n e z t a m e g v a l ó s u l á s i l m e g i s m e r é s é n e k m ó d s z e r e i t , a c s a l á d d a l v a l
- L e g y e n k é p e s a s e g í t ő i n t é z m é n y r e n d s z e r s z a s z ü l ő k é s a z . i n t é z m é n y e k k ö z ö t t i e g y ü t t m ű

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Bodonyi Edit- Busi Etelka- Hegedűs Magda- Erőssélménye Csáldn e s : gyerek, társadalom. Bölcsész Konzorcium, 2006.
2. Nagy Ádám csén Szocializációs kötegek a: változó társadalomban,
3. A nevelés esélyei: család, iskola, szabadidő, média. ISZT Alapítvány, 2006.
4. Podráczky Jud Szövetségben Tanulmányok a család és intézményes nevelés kapcsolatáról. ELTE Eötvös Kiadó

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Burow, Sharon (2010): *Van, akinek van...A tiéd milyen? Kisgyermek*, 1. sz. 11-12.
- Burow, Sharon (2010): *Az elejétől kezdve: a családi partnerkapcsolatok ápolása. Kisgyermek*, 2-3. sz. 13-15.
- Burow, Sharon (2010): *Minden pontot összekötsz? A szülőkkel való partnerkapcsolat létrehozása. Kisgyermek*, 2-3. sz. 18-22.
- Földes Váldé: *Összeállítás a család és az iskola viszonyában.* ÚPSZ, 2005 / április
- Herczog Csilla: *Családi iskola.* In: *Neveléssel méltó szöveggyűjtés* Vargáné Fónagy Erzsébet-169. ELTE TÓFK Bp. 2009.
- *Süss fel Nap I. - Alternatív óvodák, iskolák Magyarországon.* Pedagógus Továbbképzési Módszertani és Informatikai
- Kolozsvári: *Más gyerekek más szülő – más pedagógus.* OKKER, 2002.
- Kósáné Ormai: *Óvodák* OKKER, 2001.

AZ ÁTMENET MODELLJEI ÉS PROBLÉMÁI

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
A z á t m e n e t é s p r o b l	0+2	3	gyj	KV	III.	C s a l á d i n t é z m é n e v e l é s

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- O l y a n s z e m l é l e t é s t u d á s k ö z v e t í t é s e , m e l a d ó d ó n e h é z s é g e k l e k ü z d é s é t ,
- A t á r s a d a l m i v á l t o z á s o s d o a k i , n a e v k e ö l z é o s k t ö a s t s á z s e f é ü s g g a
- A z á t m e n e t k e z e l é s é t s z o l g á l ó , a k ö z e l m ű l t m e g i s m e r é s e , e l e m z é s e ,
- A z ó v o d a é s a z ó v o d a p e d a g ó g u s o k h e l y é n e k , v a l ó é r t e l m e z é s e ,
- A t á r é s i m é n y e k k e l (b ö l c s ö d e , i s k o l a) v a l ó l e h e t ő s é g e i n e k m e g i s m e r t e t é s e ,
- A t á r s a d a l m i é r z é k e n y s é g é s a p e d a g ó g u s p f e j l e s z t é s e .

TANANYAG:

- A z ó v o d a p e d a g ó g u s a z o n g y a k o k r o a r b l b a i t i p e f d e a l g a ó d g a i p s z i c h o l ó g i a i i s m e r e t e k á t f o g ó a l k a l m a z á s á
- S a j á t o s n e v e l é s i i g é n y ű g y e r m e k e k e s é l y e i n k e r e t e i n b e l ű l
- A z ó v o d a m i n t s z e r v e z e t b e l s ő é s k ű l s ő k a p
- A z i n t é z m é n y i á t m e n e t e k p e d a g ó g i a i k é r d é s e
- A m a g y a r ó v o d a p e d a g ó g i á b a n a l k a l m a z o t t e l e m z é s e , (p l : A p á c z a i C s . J á n o s N e v e l é s i
- A n e m z e t k ö z i g y a k o é b a t a b a n a z k i f e j l é s m é n y t e k r e p r o g r a m e l m é l e t e é s g y a k o r l a t a .
- M i n d a z o n e l j á r á s o k b e m u t a t á s a , m e l y a g y e r a z ó v o d a i é l e t e t , (a k ö z e l m ű l t i n n o v a t í v s e i g k t a b e i l l e s z k e d é s t .
- N e m z e t k ö z i e l j á r á s o k a k i s g y e r e k n e v e l é s ö s s z e h a s o n l í t ó p e d a g ó g i a i s z e m l é l e t k i a l a k
- A p r o g r e s s z í v é s r e f o r m p e d a g ó g i a i e l j á r á s o b e m u t a t o á v s a t , i v i m m e g o l d á s o k , a f o r m á l ó d ó p e d t e r ű l e t é r ő l .
- (FACE IT!)

KÖVETELMÉNYEK:

- A hallgató ismerje meg a társadalmi váltást, elemezni a hazai közoktatást, ügy és az óvodai nevelést.
- Ismerje meg az átmenet kezelésére szolgáló és azokat tudja több szempontból elemezni.
- Ismerje meg a családokkal, az iskolával, a fenntartókkal való együttműködés lehetőségeit.
- Tudja, hogy az óvónők kompetenciájából feladatai vannak, melyek alkalmaznak az átmenetben.
- Ismerje az önképzés lehetőségeit és a lehetőségeit.
- Tudja azt, hogy a nemzeti kulturális örökség hogyan gazdagítja a közoktatási intézményeket, a gyakorlatát és múzeumpedagógiai tevékenységét.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Az óvodai nevelés országos alapprogramja.
2. Bakonyi Anna (1998): *Gyermekek, óvók, szülők helyzete Magyarországon a XXI. század küszöbén. Új Pedagógiai Szemle*, 1998/3.sz.
3. Bakonyi Anna (1995): *Irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén* Táró Gábor Kiadó Bp. 1995
4. Hunyady György: *Lépcsők a 21. század iskolái programja*. ELTE TÓK. Bp.
5. Kereszty Zsuzsa (1993, szerk.): *Óvodaiskolai program Szorobán Bt. Bp.*
6. Kovács György: *Óvodapedagógia* Debrecen.
7. Pukánszky Beatrix: *Gyermekek társadalmi nevelése* Műszaki Könyvkiadó Bp.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. SNI gyermekek óvodai árképzési és árképzési 32/2012. sz. EMM
2. 17/2013. (III. 1.) EMM rendelet a nemzeti és nemzeti és iskolai oktatásának irányelvei
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1300017.EMM
3. Kósáné Ormai Annamária: *Óvodai nevelés* OKKER Kiadó Bp.
4. Maria Montessori (1995): *A gyermek felfedezése* Herder Kiadó Bp.
5. Pedagógiai Lexikon 97 Keraban Kiadó Bp. 1997
6. Perlai Dezső: *Óvodai nevelés* OKKER Kiadó Bp.
7. Ranschburg Sándor: *Örökösök* Integra-Projekt Bt. Bp.
8. Szentendrei Néprajzi Múzeum Programfüzete
9. Vajda Zsuzsa (1998): *A gyermek pszichológiai fejlődése* Helikon Kiadó Bp.

RÉSZKÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
R é s z k é p e s f e j l e s z t	0+2	3	gyj		IV.	A z á t m e m o d e l l j p r o b l é

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Ismertesse meg a hallgatókat a különböző okok miatt t
képe ss é g f e j l e s z t é s é h e z s z ü k s é g e s e s z k ö z ö k k
- T e g y e k é p e s s é a h a l l g a t ó k a t a g y r e a n , g e h é g y k
t ü n e t e i t , i k m e l r e j h é e k s m e g s a z o k a i t é s a z e z e k
p e d a g ó g i a i m e g i s m e r é s m ó d s z e r e i t .

TANANYAG:

- A p e d a g ó g i a i k o r r e k c i ó á l t a l á n o s k é r d é s e i .
- A r é s z k é p e s s é g g y e n g e s é g e k k i a l a k u l á s á n a k l
- A p e d a g ó g i a i e t s l é g e n o z l j á t a h a i .
- A f e j l e s z t é s t e r v e z é s e .
- F e j l e s z t é s i a l a p e l v e k : (a g y e r m e k a k t u
t e r h e l h e t ő s é g é n e k f i g y e l e m b e v é t e l e , a j á t
s z ü k s é g e s s é g e é s a g y t e j r é m e k z a k a t l u á l f i o l y a m a t e d
- A f e j l e s z t é s l e h e t s é g e s m ó d s z a g y e i s (P s
f i n o m m o z g á s o k é s t i e d ő i s é m a i , e n t é a d i ó , l a t e r a l i t
- K o g n i t í v f u n k c i ó k , K a s t z o o n c a i á m ó d s z a g y e i s , D e g r e , k I
A y r e s m ó d s z e r , T S M T , H R G , S i n d e l a r , G o s y n

KÖVETELMÉNYEK:

- A h a l l g a t ó k i s m e r j é l g y e n l e g e z g e k y t s ü n n e t e z i k é p e
- L e g y e n e k k é p e s e k k i v á l a s z t a n i é s h a s z n á l n
e l j á r á s o k a t .
- A h a l l g a t ó k s a j á t í t s á k e l a c s o p o r t o s é s e g y
e l j á r á s a i t .
- A h a l l g a t ó k l e g y e n e k k é p e s e k a t a n u l t f e
p e d a g ó g i a i m u n k á j u k b a é s i s m e r j é k f e l a
f e j l e s z t ő h a t á s á t .

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Huba Judit (2011). *Pszichomotoros fejlődés és fejlesztés.* Logopédiai Kiadó
2. Szvatkó A. *Hiszán ez (járték) - Szemzavaros integrációs terápia a fejlesztésben.*
In: Martonné T. F. *Májsl emázt. tápl. (oktatói... a) Budapest*

3. Lakatos Katalin (2003). *Az iskolaéretlenség szűrése az állapot- és mozgásvizsgáló teszttel. Új Pedagógiai Szemle*, 2003/3 – www.ofi.hu
4. Zsoldos Mária ~~A tanulási (és magatartási) zavarok kognitív terápiája - A Sindelar-program.~~ *Új Pedagógiai Szemle*, június

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Dr. Büki György, Dr. Gallai Árpád ~~A pszichomotoros fejlődés zavarainak felismerése és ellátása az alapellátás gyakorlatában.~~ *A pszichomotoros fejlődés* Dr. Pál
<http://www.ogyei.hu/upload/files/A%20pszichomotoros.pdf>
2. Torsten Kuncz (1999). *Pszichomotoros fejlesztés az óvodában – képességfejlesztés mozgásos játékokkal.* Dialog Campus
3. <http://www.bukfencfejlesztokucko.hu/>
4. www.okositotorna.hu
5. http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/3_1284_018_101030.pdf

AZ ÁTMENET ÉS AZ ANYANYELVI FELKÉSZÜLTSG

A t a n t á r g	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
A z á t m e n e t anyanyelvi f e l k é s z ü l t	0+2	3	gyj	KV.	IV.	R é s z k é p e f e j l e s z t

A TANTÁRGY CÉLJA:

- I s m e r t e s s e a g y a k o r i g y e r m e k k o r i b e s z é d h i b a k b e s z é d f e j l e s z t é s i n d i r e k t m ó d s z e r e i t .
- A d j o n á t t e k i n t é s t - n y e l v i s z o c s a i m n i t z á c i ó s e l n o i d e f l d l e k á l l e h e t ő s é g e i t , p r o g r a m j a i t .

TANANYAG:

- A k ö z v e t l e n e m b e r i k o m m u n i k á c i ó m o d e l l j e , c s a t o r n a j á t é k a i .
- A z a n y a n y e l v e l s a j á t í t á s á n a k f o l y a m a t a , n y
- A b e s z é d f e j l e s z t é s s z e r v e z é s e .
- A b e s z é d é s z l e l é s é s b e s z é d m e g é r t é s r é s z f o l
- G y e r m e k k o r i b e s z é d h i b á k j a v í t á s a i n d i r e k t
- N y e l v i s z o c s a i m n i t z á c i ó s e l n o i d e f l d l e k á l l e h e t ő s é g e i t , p r o g r a m j a i t .
- K o m m u n i k á c i ó s é s a n y a n y e l v i f e j l e s z t é s a d
- Á l t a l á n o s é s s p e c i á l i s r é s z k é s z s é g e k é s f e
- O l v a s á s í r á s e l ő k é s z í t é s a z ó v o d á b a n .

KÖVETELMÉNY:

- A h a l l g a t ó k l e g y e n e k k é p e s e k k ü l ö n b s é g e t k ö z ö t t .
- I s m e r j é k f e l e s a z í r á s e l ő k é s z í t é s a i n d i r e k t m ó d s z e r e i t .
- L e g y e n e k t i s z t á b a n a z á l t a l á n o s é s a s p e c i

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. G ó s y M á r i a : P s z i c h o l i n g v i s z t i k a . O s i r i s K .
2. G ó s y M á r i a : A b e s z é d é s z l e l é s é s a b e s z é d m e g é r t é s i s k o l á s o k n a k , N I K O L G M K K . B p . , 2 0 0 5 .
3. G ó s y M á r i a A n g é l a : B e s z é d p e r c e p c i ó s f e j l e s z t é s a i n d i r e k t m ó d s z e r e i t , p r o g r a m j a i t .
4. T h o r o c z k a y M i k l ó s n é : B e s z é d f e j l e s z t é s a i n d i r e k t m ó d s z e r e i t , p r o g r a m j a i t .
5. H o r v á t h V i k t ó r i a 2 0 0 6 . A s p o n t á n b e s z é d m e g é r t é s g y e r e k e k n é l . I n : G ó s y M á r i a (s z e r k .) B e s z é d m e g é r t é s i s k o l á s o k n a k , N I K O L G M K K . B p . , 2 0 0 5 .
6. K u h n G a b r i e l l e A s b e s z é d f e j l e s z t é s e ó v o d á s o k n a l B p . , 2 0 0 3 .

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Illés Györgyi: Beszéd utca 3. Naphegy K., Bp., 2010.
2. Fehérné Kovácsné Zsuzsanna: Játsszunk! Képzőművészeti Alap, Bp., 2010.
3. Horváthné Csápai Mihályné: Bönge szöveggyűjtemény. Képzőművészeti Alap, Bp., 2012.
4. Montágh Imre: Mondjam vagy mutassam? Holnapi napok. Képzőművészeti Alap, Bp., 2010.
5. Tóth Erika: Kéz és szó. Képzőművészeti Alap, Bp., 2008.

ÓVODAI GYAKORLAT (ÓVODA-ISKOLA)

A t a n t á r g	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
Ó v o d a i g y a (Ó V O D A - I S K O L A)	3 0 ó	6	gyj.	KV	V.	A z á t é n e n anyanyelvi f e l k é s z ü

A TANTÁRGY CÉLJA:

- g y a k o r l a t i t a p a s z t - á s k ö b b k á z m e n é s e s a g í t ó é s o á
iskolai m ó d s z e r e k r ő l
- a s p e c i a l i z á c i ó b a n m e g s z e r z e t t e l m é l e t i
m e g t a p a s z t a l á s a

TANANYAG:

- l á t o g a t á s j ó g y a k o r l a t o t f o l y t a t ó ó v o d á k b a
- m e g f i g y e l é s e k v é g z é s e , a d a t g y ű j t é s
- t a p a s z t a l a t o k m e g b e s z é l é s e

KÖVETELMÉNY:

- a h a l l g a t ó k l e g y e n e k k é p e s e k e l m é l e t i i s m e r
ö s s z e k ö t é s é r e
- o b j e k t í v m e g f i g y e l é s e k v é g z é s é r e
- s a j á t é l m é n y e i k , e l ő z e t e s t a p a s z t a l a t a i k r

IRODALOM: -

A KISGYERMEKKORI NEVELÉS” SPECIALIZÁCIÓ**(25 kredit, összefüggően teljesítendő)**

KISGYERMEKKORI SPEC. 14 óra	Kredit Σ 2	I. f é l	II. f é l	III. f é l	IV. f é l	V. f é l	VI. f é l	E L Ő F E L T É
ÓNSS06021 A köznevelés jogi keretei	3	0 + 2 m						-
ÓNSS0604 Szociálpolitika gyermekvédelmi	3	0 + 2 gyj						-
ÓNSS06071 A családi és nevelési kapcs	4		0 + 2 m					ÓNSS0604
ÓNKS10011 Gondozás, egészség- életmódra nevelés	3			0 + 2 gyj				ÓNSS0604
ÓNKS06032 A korai fejlődés gyakorlata	3				0 + 2 gyj			ÓNKS10011
ÓNKS04011 A beszédfejlődés segítése	3				0 + 2 gyj			ÓNKS10011
ÓNKS0605 Óvodai gyakorlat (kisgyermeknevelés)	6					30 ór gyj		ÓNKS04011

A KÖZNEVELÉS INTÉZMÉNYEI ÉS JOGI KERETEI

A t a n t á r	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l
A k ö z n e v e i n t é z m é n y keretei	0+2	3	m	KV	I.	

A TANTÁRGY CÉLJA:

- megismertetni a köznevelési rendszert és dokumentumokat,
- az intézményes nevelés jogi szabályozását
- megismerni a gyermekjóléti alapellátás és dokumentumokat, az alapképzettségnek megfelelő
- igazodjon el a pedagógusjogok, a gyermeki

TANANYAG:

- A magyar köznevelés rendszere. A köznevelés
- A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás
- A bölcsőde, mint intézmény: jogi keretei,
- Az óvoda, mint intézmény: szervezeti és ta
- A gyermekjóléti alapellátások: gyermekjóléti
- A gyermekvédelmi szakellátások.
- Az egyenlő bánásmód követelményeinek jogi
- A közalkalmazottak jogai és köteleességei.
- A nevelési munkában is használt jogi fogalmak

KÖVETELMÉNYEK:

A hallgatók:

- legyenek képesek eligazodni a nappali ellát
- mindennapi munkájuk során tudják alkalmazni
- ismerjék joghiaktátr, a ikkoantp, e tkeöntceilaes s sé ge i ke t .

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. [2011. évi CXC. törvény a köznevelésről](#)
2. 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről
3. 1989 ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól
4. Oktatási Jogok Biztosának éves beszámolója

<http://www.oktbiztos.hu/ugyek/indexugyek.htm>

5. Szüdi János *Az oktatás nagykkönyve* 2006. 06. 06. mp l e x K i a d ó , E

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. 1 9 9 2 . é v i X X X I I I k i a . l m a o z r o v t é n y k a j o k g ö a z l a l á s á r ó l
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=17120.243703
2. A K o r m á n y 9 9 / 2 0 1 4 . (I I I . 2 5 .) K o r m . r e n d
r e n d s z e r e k ö z ö l k é s m a z o t t a k j o g á l l á s á r ó l s z ó
k ö z n e v e l é s i i n t é z m é n y e k b e n t ö r t é n ő v é g r e
K o r m . r e n d e l e t m ó d o s í t á s á r ó l
3. 2 0 1 2 . é v i I . t ö r v é n y a m u n k a t ö r v é n y k ö n y
4. http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200001.TV
5. G á s p á r K á r o l y (2 0 0 1) : A g y e r m e k i j o g o k r
G y e r m e k , I f j ú 4 0 . á g , 2 0 0 2 / 1 . 2 9
6. H e r c z o g M á g y e r m e k v é d e l m o k e r ö l y v . K J K K E R S Z Ö V J o g i é s
K i a d ó K f t . B u d a p e s t .

SZOCIÁLPOLITIKA ÉS GYERMEKVÉDELEM

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
S z o c i á l p o g y e r m e k v é	0+2	3	gyj.	KV.	I	

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- A h a l l g a t ó k i s m e r k e d j e n e k m e g a l m é l u t ó i p a é s g y a k o r l a t i a s p e k t u s a i v a l , a z e g y e s i r á n y z a
- T á j é k o z ó d j a n a k a m o d e r n k o r i s z o c i á l p o l i t i á r a m l a t a i b e f o l y á s o l j á k a m a i g y a k o r l a t o t .
- K a p j a n a k t á j é k o z t a t á s t a j e p a n k g r á f u t s á r i v S z e r e z z e n e k i n f o r m á c i ó k a t a r r ó l , h o g y p e d f o r d u l h a t n a k p r o b l é m á s e s e t e k b e n . D e f i n i á s z a k t e r ü l e t e k s p e c i f i k u m a i t .

TANANYAG:

- A s z o c i á l p o l i t g y a k o r l a t m i n t e l m é l e t é s
- A z e u r ó p a i é s a m a g y a r s z o c i á l p o l i t i k a t ö r
- G y e r m e k v é d e l m i r e n d s z e r e k E u r ó p á b a n é s M a g
- A z Ú j M a g y a r G y e r m e k v é d e l m i T ö r v é n y f ő b b m i n d e n n a p o k b a n
- A z á l l a m i g o n d o z o n t d e l g y e e z r é e s k e e k k e t é r i n t ő r e
- C s a l á d i p ó t l é k
- G y e r m e k g o n d o z á s i d í j
- G y e r m e k n e v e l é s i t á m o g a t á s
- G y e r m e k g o n d o z á s i s e g é l y
- A n y a s á g i t á m o g a t á s
- A z e g é s z s é g k á r o s o d á s h o z k ö t ő d ő e l l á t á s o k
- E s e t t a n u l m á n y o s s a j a t l e m e z é s e t a n u l m á n y k é s z í t e l k é s z í t é s e l e m z é s e t a t á s t á e k e l é s e

KÖVETELMÉNYEK:

A h a l l g a t ó l e g y e n k é p e s

- t á j é k o z ó d n i a s z o c i á l p o l i t i k a i i n t é z k e d é s v á l t o z á s o k a t .
- L e g y e n t á j é k o z o t t a t e k i n t e t b e n , h o g y h o r e n d e l v e t e g k t s z b e g y e n t i s z t á b a n s a j á t h a t á s t á r s t e r ü l e t e k s z a k e m b e r e i n e k m u n k á j á t .

- Tudjon esettanulmányt készíteni és arról számolni
- Ismerje meg a szülőkkel való kapcsolat tartalmát

KÖTELEZŐ IRODALOM:

7. Cerami, Alfi: Európa: a szociális modelljei, Esély 2009/1.
8. Ferge Zsuzsa: Válgányok és vakválgányok a társadalomban, Bp-183. oldal 12. 153
9. Messing Vera-Molnár Emília: Válaszok a pénztehermentes cigány családok megélhetési stratégiáira, Esély 2009/2.
10. Myles, John: Új társadalmi szerződés az időskorúak és a fiatalok között, Esély 2009/3.
11. Szalai Júlia: A szabadságtagadása és a társadalmi igazságtalanságok, Esély 2010/3.
12. Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai, Budapest, 1997.

AJÁNLOTT IRODALOM:

7. Esping-Andersen, Gösta: Ismét a Jó Társadalom felé, Budapest, 2008/2.
8. Ferge Zsuzsa: A társadalmi igazságtalanságok és a társadalmi igazságtalanságok, Budapest, 2008/2.
9. Mózer Péter: Szociálpolitikai jövő időben, Budapest, 2008/2.
10. Offe, Claus: Szociális védelem szupranacionális szinten, Budapest, 2008/2.
11. Orosz Éva: Globális és hazai társadalmi igazságtalanságok, Budapest, 2009/6.
12. Vobruba, Gergely: A globális társadalmi igazságtalanságok és a társadalmi igazságtalanságok, Budapest, 2004/6.

CSALÁD ÉS INTÉZMÉNYES NEVELÉS KAPCSOLATA

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
C s a l á d é s n e v e l é s k	0+2	4	m		II	S z o c i á l p g y e r m e k v

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- A h a l l g a t ó k m á s p e d a g ó g i a i , p s z i c h o l ó g i i n f o r m á c i ó i n a k , t u d á s á n a k s z i n t e t i z á l á s a ,
- a h a l l g a t ó k m e g i - i s m e r l j æ á t z m e o n v e o t d a m e g v a l ó s u l á s i l m e g i s m e r é s é n e k m ó d s z e r e i t , a c s a l á d d a l v a l
- A h a l l g a t ó k e l ő í t é l e t e i n e k o l d á s a , p e d a g ó s z ü l ő k k e l v a l ó k ö z ö s m u n k á r a .
- Ú j , k r e a t í v m ó d s z e r e k , l e h e t ő s é g e k b e m u t a ó v o d á k , i s k o l á k s z ü f ő k m á l i n a k l ö e m a p a s á b a t t a

TANANYAG:

- S z o c i a l i z á c i ó s i n t é z m é n y r e n d s z e r e k :
- C s a l á d i s z o c i a l i z á c i ó f o g a l m a
- C s a l á d b e l s ő k a p c s o l a t r e n d s z e r e :
- A c s a l á d s z o c i a l i z á c i ó s f u n k c i ó i
- C s a l á d i é s i n t é z m é n y i s z o c i a l i z á c i ó k a p c s o
- A s z o c i a l i z á c i ó s f o l y a m a t o k m e c h a n i z m u s a i
- S z ü l ő i f u n k c i ó k , s z ü l ő i j o g o k , a c s a l á d i r
- A n a m n é z i s , c s a l á d l á t o g a t á s , k ö r n y e z e t t a n u l
- S z ü l ő i b e v o n á s f o g a l m a , a c s a l á d é s a s z ü l
- A p e d a g ó g u s m u t n é k r á j n á t t é z m e g n i y t e ő k h s á z t e r e p e , s z a l f e l h a s z n á l á s u k .
- S p e c i á l i s n e v e l é s i s z ü k s é g l e t ű g y i s k o t a m e k e k , á t m e n e t k é r d é s e i
- A k ü l ö n b ö z ő s z o c i o k u l - i t s i k r á l l á s á t c m a n l á t d o k e l é s p r a
- C s a l á d g y e e s m e k v é d e l m i p i r s o k b o l é a m á k k ö z a z t t o i v o á d t a m e n e t

KÖVETELMÉNYEK:

- A h a l l g a t ó i - i s m e r l j æ á t z m e o n v e o t d a m e g v a l ó s u l á s i l m e g i s m e r é s é n e k m ó d s z e r e i t , a c s a l á d d a l v a l
- L e g y e n k é p e s a s e g í t ő i n t é z m é n y r e n d s z e r s z ü l ő k é s a z . i n t é z m é n y e k k ö z ö t t i e g y ü t t m ű

KÖTELEZŐ IRODALOM:

5. Bodonyi Edit- Busi Etelka- Hegedűs Magda írt -Erikszseélbye Csáldn e s :
gyerek, társadalom. Bölcsész Konzorcium, 2006.
6. Nagy Ádám csén Szocializációs kötegek a változó társadalomban,
7. A nevelés esélyei: család, iskola, szabadidő, média. ISZT Alapítvány, 2006.
8. Podráczky Judit Szövetségben Tanulmányok a család és intézményes
nevelés kapcsolatáról. ELTE Eötvös Kiadó

AJÁNLOTT IRODALOM:

- Burow, Sharon (2010): *Van, akinek van...A tiéd milyen?* Kisgyermek, 1. sz. 11-12.
- Burow, Sharon (2010): *Az elejétől kezdve: a családi partnerkapcsolatok ápolása.* Kisgyermek, 2-3. sz. 13-15.
- Burow, Sharon (2010): *Minden pontot összekötsz? A szülővel való partnerkapcsolat létrehozása.* Kisgyermek, 2-3. sz. 18-22.
- Földes Valéria *Család és az iskola viszonyában.* ÚPSZ, 2005 / április
- Herczog Csilla *Más iskola.* In: Neveléssel elméleti szöveggyűjtemény. Vargáné Fónagy Erzsébet 169. ELTE TÓFK Bp. 2006.
- *Süss fel Nap I. - Alternatív óvodák, iskolák Magyarországon.* Pedagógus Továbbképzési Módszertani és Informatikai Központ, 2006.
- Kolozs Judit: *Másgyerek – más szülő – más pedagógus.* OKKER, 2002.
- Kósáné Ormai Ágnes: *Óvodák.* OKKER, 2001.

GONDOZÁS ÉS EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

A t a n t á r g	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
G o n d o z á s é s é l e t m ó d r a	0+2	3	gyj.	KV	III.	A c s a l á d i n t é z m é n n e v e l é s

A TANTÁRGYELEM CÉLJA: :

- M e g a l a p o z o t t i s m e r e t e k e t n y ú j t a n i a c s e c s e m ő é s a z e g é s z s é g e s ú j s z ű l ő t t , c s e c s e m ő é s k i s g y e r m e k
- A z o n m e g g y ő z ő d é s k i a l a k í t á s a , h o g y a c s e c s e m ő s z o m a t i k u s é s é s p s z á c h g y e r m e k l ő g d o n d o z á s a é s e l v á l a s z t h a t a t l a n e g y s é g e t k é p e z é s a f e j l e d é s k ö r ű l m é n y e k e t .

TANANYAG:

- A g o n d o z á s é s a z e g y e m á s m e g y é s r e g e n y a s í t é s e .
- A z é t k e z é s , - g y e m e t k a p a n y a t e g y i k l e g f o n t o s s z e r e p e a s z o c i á l i s k o m p e t e n c i a é l m é n y é n e k
- F ü r d e t é s , p e l e n k á z á s , ö l t ö z t e t é s
- A l v á s p i h e n é s s z e r e p e é s e n n e k b i z t o s í t á s a
- L e v e g ő é z s t e b t e t s e g s é g m e g e l ő z é s
- A c s e c s e m ő m é l k ö l i t s ö z y é k e
- A s z o b a t i s z t a s á g k i a l a k u l á s a
- A c s e c s e m ő é s k i s g y e r m e k é l e t m ó d j a
 - A g y e r m e k s z e m é l y i h i g i é n é s s z ű k s é g l e t e s z o k á s o k a l a p o z á s a , ö n á l l ó s á g r a n e v e l é s
 - E g é s z s é g v é d e l e m , k ö r n y e z e t h i g i é n i a
 - A z e g é s z s k e g z e á s , t á p l á l k o z á s s z o k á s a i n a k a l a k í t á s a
 - A z é l e t k o r i s a j á t o s s á g o k é s a z e g y é n i n a p i r i t m u s , a n a p i r e n d i t e v é k e n y s é g e k c s a l á d d a l
 - A z e g é s z s é g e s t e s t i é s m o z g á s f e j l ő d é s b i z t o s í t á s a
- B e t e g s é g l ő z é s , b e t e g e l l á t á s , e g é s z s é g i r e n d e z é s
- B a l e s e t m e g e l l á t á s , e g é s z s é g i r e n d e z é s

KÖVETELMÉNY:**A hallgató ismerje**

- a z e g é s z s é g e s j e l l e m z ő d á s t m e g a l a p o z o t t a z e t t ő l v a l ó c s e c s e m ő k o r t ó l k e z d v e ;
- a z e g é s z s é g e s c s e c s e m ő é s k i s g y e r m e k g o n d o z á s a g y a k o r l a t i t e n n i v a l ó k a t .

A hallgató értse meg

- a k ü l ö n b ö z ő é l e t k o r é s c s z o m a t i k u s e l s ő s ö k s z e m e l y i

- az ennek megfelelő bánásmódokait.

A hallgató legyen képes

- a nevelést és gondozást elválaszthatatlan
- felismerni a gyermek fejlődésével megjel
- ezekben a új szövegtfinom eltéréseit.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Darvay Sarolta (szerk.) (2012): Tanulmányi témakörben Bp. Eötvös Loránd Tudományegyetem
2. Majoros Mária, Lajtai Zsoltné, Daérszay Sarolta: Kisgyermek fejlődése és gondozás, Líceum Kiadó
3. Fejlesztő Pedagógia 2009. évi különszám Bakonyi Anna, Kovácsné BáBálcys Ádám: Óvoda (összevont történető működtetése)
4. Kálló - M. Murányi (1997): Baleset megelőzés Bölcsődék Országos Módszertani Intézete C
5. LAROUSSE Szülők Enciklopédiája Glória Kiadó

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. David, Myriam - Appel, Genevieve (1998): A gondoskodás a csecsemőről - Lócazyki Tságysearseákg Kisgyermekekért
2. Leboyer Frédéric (1994): A gyöngéd születe
3. Tardos Anna (1993): Az öntevékeny mozgás, megélekezésben. A „Szocializációs zavarok” konferencián Komlósi Ákos JPT BTK Neveléstudományi Tanszék
4. Falk Judit - Tardos Anna (1982): Tipológ. A „Család” Bp. Lapkiadó Vállalat 37
5. Majoros Mária (1982): Táplálkozás és fogszuvasítás 165.o

A KORAI FEJLESZTÉS ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA

A t a n t á r g y	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
A k o r a i f e l m é l g y a k o r l a t a é	0+2	3	gyj.	KV	IV.	G o n d o z á s e g é s z s é g é l e t m ó d r

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- i s m e r t e s s e m e g a k o r a i f e j l e s z t é s g o n d o l b e k a p c s o l ó d á s o k a i t
- i s m e r t e s s e m e g a f e j l e s z t é s l e h e t s é g e s s z í g o n d o z á s r a , i n t e g r á l t ó v o d a i n e v e l é s r e
- k é s z í t s e n f e l a k o r a i f e j l e s z t é s t v é g z ő s z
- i s m e r t e s s e m e g a k o r a i k o m m u n i k á c i ó s l e h e t ő s é g e i t , a l k a l m a z h a t ó m ó d s z e r e i t .

TANANYAG:

- A korai fejlesztés, intervenció fogalma.
- A korai fejlesztés mint jog, a törvényi szabályozás.
- A korai felismerés jelentősége, a fejlődési zavarok diagnosztizáló munkája, a fejlesztési lehetőségek felmérése.
- A fejlesztő diagnózis és a fejlesztés lehetőségei, alapelvei, célkitűzései, színterei.
- A fejlesztő munkát megalapozó pedagógiai kapcsolatkialakítás, a szociális kapcsolatok erősítése, motivációs igény felmérése, kifejező nyelvi készség és kommunikáció fejlesztése.
- felismertség segítése a csoportban,
- gyermek fejlődésének nyomon követése,
- speciális fejlesztő gyakorlatok végzettség.
- A pszichomotoros fejlesztés.
- Fejlesztési célok, 2 éveseknek.
- Segítő kapcsolat a családdal, az együttműködés.

KÖVETELMÉNYEK:

- I s m e r j é k m e g a k o r a i f e j l e s z t é s , i n t e r v e n c i ó t k e r e s z e l e t e t k e r e s z e l e t e t
- V á l j a n a k a l k a l m a s s á a f e j l ő d é s i z a v a r o k f e l s ő l e t e t e t
- T u d j a n a k t a n j e k a z z t a r t i á s t t e t a t s z ü l ő k s z á m á r a a

- Ismerjék meg a más szakemberek fejlesztő lehetőségei formáit, a kompetenciahatárokat

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Rosta K. (2006, szerk.): *Add a kezéd! A mentális fejlődés segítése sajátos nevelési igényű gyermekeknél.* Logopédia Kiadó, Bp.
2. Nagyné dr. Réz A. *Korai fejlesztés-gondozás és a fejlesztő felkészítés elméletét és gyakorlatát bemutató információhordozók gyűjteménye.* ELTE BGGYFK Pedagógiai Szolgáltató és szakmai Szolgáltató
3. Kissné Haff S. *Segíts, hogy önmagam is tudhassam!* BGGYT-B6, Bp. 5
4. Porkolábné Balogh A. *Korai kóránció fejlesztés (2012): Martonné Márta (szerk.): Fejlesztő és szociális kompetencia fejlesztés. ELTE*
5. *Fejlesztő Pedagógia tematikus szám, 2003. 14. évf. 1.*

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Gordosné Szabó A. *Bévezető általános (gyógypedagógiai ismeretek.* Nemzeti Tankönyvkiadó
2. Illyés Sándor *Gyógypedagógiai alapismeretek* ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola, 2017, 523-553., 265-578-589., 595-598., 631-643.
3. Deákné B. Katalin *Ami engem fejlesztő feladatok születésétől iskolakezddéig.* Jókai Mór Vároaspai Könyvtár,
4. Németh E., S. M. *Bevezető. Akadémiai Kiadó. Fejlesztő gyermekek korai integratív fejlesztése.* Egyenlő Esélyt Alapítvány, Bp.

A BESZÉDFEJLŐDÉS SEGÍTÉSE

A t a n t á r g	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
A b e s z é d f e s e g í t é s e	0+2	3	gyj.	KV	IV.	G o n d o z á s e g é s z s é g é l e t m ó d r

A TANTÁRGY CÉLJA:

- A b e s z é d m ű v e l é s i t a n u l m á n y o k r a é p í t v e e l s ő p i e c m u n k a s o r á n j e l e n t k e z ő b e s z é d f e j l e s z t é s i f
- M e g f e l e l ő t a p a s z t a l a t s z e r z é s e a z a d o t t a l a k í t á s á h o z .
- K e l l ő r u e t r i z m é s m e g a s z z a d o t t k o r o s z t á l y r a j e l k a p c s o l a t o s t e e n d ő k e l l á t á s á b a n .

TANANYAG:

- A b e s z é d f e j l ő d é s f o l y a m a t a , j e l l e m z ő i ; a i n t e n z í v e l s a j á t í t á s á n a k s z a k a á z h o m á a b e s z
- A z e g é s z s é g e s b e s z é d f e j l ő d é s s e g í t é s e ; m i m e g t e r e m t é s e ; b e s z é d g á t l á s o l d á s a ; b e s z é l ő
- a h e l y e s l é g z é s t e c h n i k a a l a p j a i n a k k i a l a k f o r m á k l é t r e h o z á s a ; k o m m u n i k á c i ó s s z o k á s o k
- A b e s z é d h i b á s g y e r m e k v i z s g á l a t á n a k á l t a j e l l e m z ő i é s f a j t á i ; a p r o b l é m á k f e l i s m e r m ó d j a i .
- A m e g k é s e t t b e s z é d f e j l ő d é s f e l o s z t á s a , t ü n e t á l t a l á n o s a l a p e l v e .
- A b e s z é d é s z l e l é s i é s a b e s z é d m e g é r t é s i p r o b l é m á k l e h e t s é g e s k ö v e t k e z m é n y e s i g a s k é s o m ó d j a i , k ü l ö n ö s t e k i n t e t t e l a m o z g á s f e j l e s

KÖVETELMÉNY:

- A h a l l g a t ó k l e g y e n e k k é p e s e k a z a n y a n y e l e l ő r e l e n d í t e n i .
- L e g y e n e k k é p e s e k a h a l l g a t ó k a z a d o t t k o f e j l é s z t é s k o m m u n i k á c i ó s s z o k á s a i n a k k i a l a k í
- L e g y e n e k k é p e s e k a z é l e t t a n i p ö s z e s é g f e l i
- L e g y e n e k t á j é k o z o t t a k é s é r d e k l ő d ő e k a z a d

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Gó s y Má r i a : P s z i K. h B p . , 2 0 0 5 . A g v i s z t i k a . O s i r i s
2. Gó s y Má r i a : z é d é s z l e l é s é s a b e s z é d m e g é r t é s i s k o l á N I K O L I G M K K . B p . , 2 0 0 5 .
3. Gó s y Má r i a : A b e s z é d z l e l é s p e r c e p c i ó s f e j l e s z t ő m o d e l l j e i B p . , 2 0 0 7 .
4. Thoroczka y M i k l ó s n é : B e s z é d t e c h n i k a i g y a k o r l a t o k
5. Horváth V i k t ó r i a : A s p o n t á n b e s z é d é s b e s z é d e l e s e i I n : Gó s y Má r i a : B e s z é d k e z e l e s e i (B p . , 2 0 0 6 .) N y e l v t u d o m á n y i I n t é z e s F a r k a s B e s z é d k e z e l e s e i L a b o r a t ó r i u m B p . , 2 0 0 6 . 1 3 4 - 1 4 6 .
6. K u h n G a b r i e l l a : A b e s z é d é s z l e l é s f e j l e s z t ő m o d e l l j e i B p . , 2 0 0 3 .

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. I l l é s G y ö r g y i : B e s z é d u t c a 3 . N a p h e g y K . , B p . , 2 0 1 0 .
2. F e h é r n é K o s s o n s z u k b e s z é d e l e s e i M á r i a : a b e s z é d z l e l é s p e r c e p c i ó s f e j l e s z t ő m o d e l l j e i B p . , 2 0 1 0 .
3. Horváth n é C s a p u M i k l ó s K y á r H a j n a l k a : B ö n g é s s z ü r s e g e s B p . , 2 0 1 2 .
4. M o n t á g h I m r e : M o n d j a m v a g y m u t a s s a m ? H o l n a a b e s z é d z l e l é s p e r c e p c i ó s f e j l e s z t ő m o d e l l j e i B p . , 2 0 0 8 .
5. T ó t h E r i k a - b e s z é d z l e l é s p e r c e p c i ó s f e j l e s z t ő m o d e l l j e i M ó s z ó K . , B p . , 2 0 0 8 .

ÓVODAI GYAKORLAT (KISGYERMEKNEVELÉS)

A t a n t á r g	Kontakt ó r a s	Kredit	Z á r forma	S t á	A j á n f é l e	E l ő f e l t
Ó v o d a i g y a (k i s g y e r m e	3 0 ó	6	gyj.	KV	V.	A b e s z é d s e g í t é s e

A TANTÁRGY CÉLJA:

- g y a k o r l a t i t a p a s z t a l á s a k k o r n e v e l é s t i s f o l y t
- a s p e c i a l i z á c i ó b a n m e g s z e r z e t t e l m é l e t i m e g t a p a s z t a l á s a

TANANYAG:

- l á t o g a t á s k i s g y e r m e k k o r i n e v e l é s t i s f o l y t
- m e g f i g y e l é s e k v é g z é s e , a d a t g y ű j t é s
- t a p a s z t a l a t o k m e g b e s z é l é s e

KÖVETELMÉNY:

- a h a l l g a t ó k l e g y e n e k k é p e s e k e l m é l e t i i
- o b j e k t í v m e g f i g y e l é s e k v é g z é s é r e
- s a j á t é l m é n y e i k , e l ő z e t e s t a p a s z t a l a t a i k r

IRODALOM: -

„TUDOMÁNY ÉS KUTATÁS” TANTÁRGYCSOPORT

TUDOMÁNY ÉS KUTATÁS 6 ó r	Kredit Σ 10	I. f é l	II. f é l	III. f é l	IV. f é l	V. f é l	VI. f é l	E L Ő F E L T
KB06KV11 Bevezetés a kutatás mód s	2			0 + 2 m				KBN06A011
KB06KV12 Kvalitatív k módszerek	3				0+2Δ m			KB06KV11
KB06KV13 Tudományos p	5					0 + 2 m		KB06KV11

* k o n t a k t ó r a n é l k ü l

BEVEZETÉS A PEDAGÓGIAI KUTATÁS MÓDSZEREIBE

A t a n t á r g y e	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á forma	S t á t	A j á n l f é l é	E l ő f e l t é
Bevezető pedagógiai kutatás módszerei	0+2	2	m	KV	III.	Bevezető pszichológiai

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- Ismertesse meg a hallgatókat a pedagógiai módszertani kérdéseivel és annak gyakorlati
- Mutassa be egy pedagógiai kutatás szakaszait
- Tegye képessé a hallgatókat a témával kapcsolatos

TANANYAG:

- A pedagógiai kutatás célja, tárgya.
- A pedagógiai kutatások sajátosságai.
- Kutatási stratégiák.
- A pedagógiai alapkutatás a fókuszban a kutatási probléma vonatkozó szakirodalom áttekintése, a módszer meghatározása, a kutatás-szervezés vizsgálata, az elemzés, az eredmények közreadása).
- Kutatási módszerek és eszközök (megfigyelés, tartalomelemzés, tesztek. Szociológiai és pedagógiai kutatásokban).
- Az adatok kvantitatív (mennyiségi) és kvalitatív
- A pedagógiai kutatásokkal kapcsolatos etikai
- Gyakorlati feladatok – a hallgatók saját kutatási témájuk készítése, a próba kutatás lebonyolítása

KÖVETELMÉNYEK:

A hallgatók ismerjék

- a pedagógiai kutatások alapvető kérdéseit
- a tudományos kutatások módszertani és etikai
- a kvantitatív és kvalitatív elemzés alapelveit

legyenek képesek:

- megfogalmazni egy adott kutatás célját,
- kiválasztani az alkalmazandó módszereket és
- a pedagógiai gyakorlatban jelentkező problémákra
- a kutatással kapcsolatos szakirodalom kritikai információ adaptív alkalmazására
- az adatok elemzésére, valamint tevékenységük közlését és szóbeli bemutató formájában.

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Falus Iván *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe.* Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
2. Falus Iván és Szatmári Edit *Statistikai módszerek pedagógusok számára.* Okker Kiadó, Budapest.
3. Falus-Ollivér János *Az empirikus kutatások gyakorlata.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
4. Seidman, Irving (2002): *Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer.* Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
5. Szokoloszy Katalin *Kutatás a pszichológiában.* Osiris Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Bábosik István *Az iskolai nevelési hatékonyságának mutatói.* Új Pedagógiai Szemle, 50. 4. sz. 3–11.
2. Majoros Péter *Kutatás (módszertan) alapjai.* Budapest. Berfekt Kiadó.
3. Gölnhöfer Erzsébet *Alapvető ismeretek a pedagógiában.* (Műszaki Könyvkiadó, Budapest).
4. Szabolcs Éva *Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában.* Kutatás módszertani kis könyvtár, Műszaki Könyvkiadó.
5. Szivák (2002): *A pedagógusok gondolkodásának kutatási módszerei.* Kutatás módszertani Kis könyvtár, Műszaki Könyvkiadó.

KVALITATÍV KUTATÁSI MÓDSZEREK

A t a n t á r g y e l e m	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á k ö z l e t forma	S t á t	A j á n l o t t a r t a s f é l é	E l ő f e l t é t
K v a l i t a t í v m ó d s z e r e k	0+2	3	m	KV	IV.	B e v e z e t ő p e d a g ó g i a i m ó d s z e r e k

A TANTÁRGYELEM CÉLJA:

- I s m e r t e s s e m e g a h a l l g a t ó k a t a k u t a t á s a l a p j a r a t a i r ó l
- t e g y e k é p e s s é ő k e t a k u t a t á s r ó l m e z z ő l s ő r e z a t e r v e z é s é r e é s l e b o n y o l í t á s á r a , k u t a t á s s z a k d o l g o z a t u k í r á s á b a n .

TANANYAG:

- A p e d a g ó g i a i k u t a t á s A p e d a g ó g i a K u t a t á s i s t r a t é g i a t k á s t e z m e z z ő l s ő r e z a t e r v e z é s h e l y z e t b e r a d a s t a p e d a g ó g i a i k u t a t á s i p r o b l é m a m e g h a t á r o z á s a ; a t a t a t a t t e k i n t é s e ; f e l t é t e l e z é s e k , h i p o t é z i s e k r e z a t e r v e z é s e i m ó d s z e r e k é s e s z k ö z m ö k t m e g n e g y e l e z e s e i ; a z a d a t o k m e n n y i s é g i é s m i n ő s é g i e l e m z é s e ;
- K u t a t á s i é m ó d s z k ö z l e t k :
- A m e g f i g y e l é s , a k i k é r d e z é s , a d o k u m e n t u m e l e m z é s
- T e s z t e k (p s z i c h o l ó g i a i m e r s ő t e s z t e k) ; S z o k m ó d s z e r e k f e l h a s z n á l á s a p e d a g ó g i a i k u t a t á s b a
- A z a d a t o k m e n n y i s é g i (k v a n t i t a t í v) e l e m z é s v á l t o z ó k k á ; a d a t o k r e n d e z é s e é s s t a t i s t i k a i m u t a t á s v i z s g á l a t a (a b s z o l ú t é s r e l a t í v g y a k o r i s á g i m u t a t á s) (s z ó r á s) ; - é s z i g n i f i k a n s z e m l e t e k
- A z e r e d m é n y e k m i n ő s é g i (k v a l i t a t í v) e l e m z é s e
- A z a l a p a d a t o k , a z ö s s z a r t a t á s i g r a f i k o n o m i a t a s z a m e n t e k e z e t e k k a p c s o l a t a z e l ő f e l t e v é s e k é s a z e r e d m é n y e k s z a k i r o d a l o m b a n p u b l i k á l t k o r á b b i v i z s g á l t a p a s z t a l a t a i v a l ; a z e r e d m é n y e k s a b a d o n m e g b í z h a t ó s á g á r a ; k u t a t á s i é s g y a k o r l a t i j e g y e s e k
- G y a k o r l a t i f e l a d a t o k :
- T é m a b i b l i o g r á f i a k é s z í t é s e ;
- p u b l i k á l t p e d a g ó g i a i k u t a t á s o k é r t e l m e z é s e
- e g y m e g a d o t t t é m a r é s z l e t f e l d o l g o z á s á n a k t e r v e z é s e
- k u t a t á s i é m ó d s z k ö z l e t k m e g a d o t t t é m á r a ;
- k a p o t t a d a t o k e l e m i s z i n t ű , l e í r ó j e l l e m z é s e
- k ö v e t k e z t e t é s e k m e g f o g a l m a z á s a g r a f i k o n o m i a s z o c i o g r a m r ó l s t b . ;
- s z a b a d o n v á l a s z t o t t t é m á b a n ö n á l l ó (p r ó b a)

*KÖVETELMÉNYEK:**A h a l l g a t ó k*

- ismerjék a pedagógiai kutatás alapvető kért
- legyenek képesek az ismeretek önálló, k
- tudjanak téma bialdiodgráfriál, émagyör megkutat
- valamint egy önálló vizsgálatot lebonyolít

KÖTELEZŐ IRODALOM:

1. Falus Iván (*Bevetés a pedagógiai kutatás módszereibe.* Műszaki Kiadó, Bp.
2. Kósáné Ormai A *Műiskolánk.* (1998) la fejlesztési Al Kiadó, Bp.
3. Kósáné Ormai A *Műiskolánk.* (2001) Kiadó, Bp.

AJÁNLOTT IRODALOM:

1. Gölnhöfer Erzsébet *tanulmány* (2001) a: d s e r t a n i k i s k Műszaki Könyvkiadó, Bp.
2. Szabolcs É *Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában.* Ku-t a t á s módszer t a n i k i s k ö n y v t á r . Műszaki Könyvki a
3. Szokoloszký *Kugonenska a (pszichológiában.* Osiris Kiadó, B

TUDOMÁNYOS PUBLIKÁCIÓ I.

A t a n t á r g y e l e m	Kontakt ó r a s z	Kredit	Z á r á s t a n t á r g y e l e m forma	S t á t	A j á n l a t	E l ő f e l t é t
T u d o m á n y o s	0+2*	5	m	KV	V.	B e v e z e t ő p e d a g ó g i a i m ó d s z e r e

kontaktóra nélkül*A TANTÁRGYELEM CÉLJA:**

- A h a l l g a t ó k ö n á l l ó v a g y a t a n s z é k e k e n m ű k ö r e f o l y t a t o t t k u t a t ó m u n k á j á n a k e l ő s e g í t é s e , i
- A k u r z u s t k i z á r ó l a g T u d o m á n y o s D i á k k ö r i d o

TANANYAG:

- A k u r z u s t a r t á l m á h o z é a l a s z t a o t t t t t a n s z é k m u n k á j á h o z i l l e s z k e d i k .
- A t é m a v e z e t ő v e l f o l y t a t o t t r e n d s z e r e s k u t a t á s m ó d s z e r t a n i , p r a k t i k a i m ó d o k e l ő s e g í t é s e g e
- A f é l é v k o n k r é t e z e t e t h a m á t o z z a é m a g , e g y e z t e m u n k a t e r v e t .
- A t a r t a l m i s o k f é l e s é g e t b i z t o s í t j a , h o g y a M ű h e l y é b e n k u t a t ó h a l l g a t ó s z á m á r a e l é r h e t

KÖVETELMÉNYEK:

- A h a l l g a t ó f o l y a m á s á n r e n d e l g e z z e n k ö r k ö z ő t é m a v e z e t ő j é v e l .
- A f é l é v v é g é r e a b e m u t a t n i k í v á n t - o s t D K d o k e s z ű l t s é g i s z i n t e t k e l l e l é r n i e .
- A t é m a v e z e t ő e g y a r á n t é r t é k e l i a f é l é v s e l k é s z ű l t r é s z e i t , a s z e r i n t s ű l y o z v a , h o g y T u d o m á n y o s D i á k k ö r i K o n f e r e n c i á n .